

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 686

vineri 14 decembrie 1962

8 pagini 25 bani

Lucrări practice în laboratorul de zoologie de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bacău.

Munca de perfecționare — la un nivel mereu mai înalt

Ridicarea nivelului învățămîntului în patria noastră cere perfecționarea continuă a pregătirii profesorilor și învățătorilor, astfel ca aceștia să fie înarmați din punct de vedere ideologic-politic, să fie la curent cu progresele științei, ale tehnicii moderne, cu ceea ce este nou în specialitatea lor, pentru a face față sarcinilor care revin școlii în perioada desăvîrșirii construcției socialiste. De aceea, cadrele didactice nu pot rămîne pe loc. Ele au datoria să-și îmbogățească cunoștințele, să-și continue pregătirea obținută în școala pedagogică sau în facultate, să-și ridice neîncetat nivelul ideologic-politic și profesional prin formele variate pe care le au la îndemînă.

Obiectivele principale ale muncii de perfecționare a cadrelor didactice se stabilesc în concordanță cu problemele ridicate de construcția socialismului, care asigură și condițiile necesare realizării acestor obiective. În etapa actuală, obiectivul principal al muncii de perfecționare constă în asigurarea creșterii neîntrerupte a nivelului de pregătire politico-ideologică, pedagogică și profesională a celor ce muncesc în învățămînt, în vederea ridicării școlii pe o treaptă corespunzătoare nivelului general de dezvoltare a țării noastre în perioada desăvîrșirii construcției socialiste.

Un aport deosebit la înarmarea ideologic-politică a cadrelor didactice îl aduce învățămîntul ideologic, la care partici-

patării marxist-leniniste le ajută acestora să se orienteze mai bine în munca instructiv-educativă — atît în ceea ce privește interpretarea științifică, materialistă a fenomenelor din natură și societate, cît și în legarea cunoștințelor teoretice de practica construcției socialismului — să manifeste o mai mare combativitate față de influențele ideologiei burgheze, să lupte cu mai mult succes pentru a înlătura din activitatea lor rutina și formalismul, să muncească cu încredere și optimism. Secțiile de învățămînt au datoria să sprijine îndeaproape învățămîntul ideologic al cadrelor didactice, să se preocupe de felul cum aplică acestea, în activitatea lor instructiv-educativă și social-culturală, cunoștințele însușite.

Contribuie mult la ridicarea nivelului învățătorilor și profesorilor examenele pe care le dau aceștia pentru obținerea gradelor didactice. Pînă în prezent au obținut gradele didactice pe bază de examen — circa 20.000 educatoare, învățători și profesori, care în prezent desfășoară o muncă de mai bună calitate, deoarece pregătirea pentru examene i-a pus în situația de a studia temeinic problemele de specialitate, problemele de pedagogie și metodică, cît și problemele ideologice, le-a stimulat interesul pentru un studiu sistematic, pentru îmbunătățirea metodelor de predare și pentru o participare mai activă la viața social-culturală.

Deosebit de important este

studiu individual al celor înscrși la examene prin organizarea de consultații, prin asigurarea unor condiții cît mai bune de studiu etc.

Ridicarea nivelului de pregătire al cadrelor didactice constituie un proces continuu, care se realizează cu succes numai atunci cînd sînt folosite în acest scop toate formele prevăzute în sistemul de stat de perfecționare: cursuri și instrucțiuni organizate pe plan central sau regional, activitatea metodică din școală și raion, consfătuiri și conferințe, lecturi pedagogice etc.

Cursurile centrale organizate cu inspectorii metodiști raionali și regionali, cu directorii de școli medii, cu responsabilii de cercuri pedagogice, care au fost informați cu acest prilej asupra problemelor actuale din domeniul specialității lor și asupra celor mai eficiente metode și procedee de predare a obiectelor de învățămînt, ca și asupra princi-

NICOLAE SIPOȘ
director general
în Ministerului Învățămîntului

ÎN CINSTEA ANIVERSĂRII REPUBLICII

Cadrele didactice de la Grupul școlar „Iosif Ranghet” din Capitală se pregătesc intens pentru împlinirea aniversării Republicii, organizînd o serie de acțiuni menite să popularizeze în rândurile elevilor marile realizări obținute de poporul muncitor, sub conducerea partidului, în acești 15 ani.

Bunăoară, recent a avut loc în școală un simposion cu tema „De o vîrstă cu patria eliberată”. În cadrul lui elevii au ascultat expuneri și au vorbit ei înșiși despre viața fericită a tineretului din țara noastră, despre condițiile tot mai bune de studiu și de muncă create viitorilor muncitori.

De asemenea, în curînd va fi organizat în școală un concurs „Drumetii veseli” cu tema „15 ani de la crearea R.P.R.”.

★

În cinstea aniversării Republicii, elevii Școlii profesionale de ucenici pentru industria alimentară de pe lângă fabrica de zahăr din Roman au primit în dar un nou local de școală. Noul local

cuprinde săli de clasă dotate cu mobilierul necesar, precum și un atelier mecanic care oferă condiții optime de instruire în meseria de mecanic: montatori și lăcătuși mecanici celor peste 180 de elevi ai școlii. În curînd vor fi date de asemenea în folosință un cabinet tehnic și o sală de bibliotecă.

La construirea localului și-au adus aportul atît conducerea fabricii, cît și cadrele didactice ale școlii. Maiștrii-instructori au muncit cu rivnă străduindu-se să doteze atelierul mecanic cu scule și machete de mașinunelte necesare bunei instruirii a viitorilor muncitori.

★

Oamenii școlii și elevii din regiunea Crișana se mîndresc cu realizările dobîndite în regiunea lor în domeniul construcțiilor de școli. Astfel, numai în anul acesta au fost terminate și date în folosință construcțiile a 55 de școli de 4 și 8 ani, precum și 20 de săli de clasă.

Cadrele didactice și elevii se străduiesc totodată să obțină rezultate tot mai bune în munca școlară.

Pe scena Festivalului bienal „I. L. Caragiale”

DIN NOU PREZENȚI

La Teatrul C.C.S. din Capitală continuă de o săptămînă trecerea în revistă a celor mai bune formații artistice prezente la finala celui de al III-lea Festival bienal de teatru de amatori „I. L. Caragiale”. Și de această dată printre miile de artiști amatori din orașe și de la sate am avut bucuria să întîlnim numeroase cadre didactice — interpreți sau instructori, regizori sau chiar pictori scenografi. Fie că au reprezentat direct colective de învățători și profesori, cum este de pildă formația de teatru a Sindicatului Învățămînt din Oradea, fie că au venit alături de colectivitățile actori sau ca activiști ai caselor de cultură, oamenii școlii dovedesc la festival, pe lângă măiestria lor actoricească sau regională, dăruirea și abnegația cu care participă la opera de construcție culturală.

Iată-i pe colectivitățile de la G.A.C. „Viața Nouă” din Sintana, regiunea Crișana, în hainele personajelor din comedia Nataliei Gheorghiu „Un iaz... și o poveste cu haz”. Sînt urmăriți cu mult interes de membrii juriului, ca și de spectatori. Gospodăria lor e una dintre primele gospodării colective din țara noastră. Numele comunei amintește și pe cel al Eroului muncii socialiste Gheorghe Goina, ca și faptul că gospodăria colectivă „Viața Nouă” a devenit multimilionară. Colectivitățile din Sintana au recoltat ovații la scena deschisă,

garanță și măiestrie. În sală, însă, unul din spectatori și-a scos de nenumărate ori batista pentru a-și șterge fruntea înroșită de emoție la fiecare replică mai dificilă, la fiecare „moment-cheie”. Era învățătorul Ion Iordăchescu, regizorul formației de teatru (și al brigăzii artistice de agitație care s-a afirmat la festivalul din vara trecută). Acesta a contribuit mult, cu pasiunea sa pentru arta închinată vieții noastre noi, la succesul spectacolului.

Am revăzut în finală și pe colectivitățile din Dolhasca. De data aceasta, cu piesa „Îndrăzneală” de Gh. Vlad. Printre interpreți alături de colectivități, am recunoscut de asemenea pe unii dintre învățătorii școlilor din această comună. Ca și acum doi ani, la finala celui de al II-lea festival, spectacolul a stîrnit aprecieri elogioase din partea spectatorilor.

O participare tot atît de concludentă pentru strădaniile culturale-artistice ale cadrelor didactice s-a vădit și pe scena Casei de cultură din str. Zalomit. Aici, alături de numeroase alte echipe de păpușari din întreprinderi și cămine culturale, au prezentat spectacole formațiile de marionete și de păpuși ale cadrelor didactice din Galați, Brașov, Onești. Dar, despre acestea, în numărul viitor.

În centrul dezbaterilor — problemele principale

Recent, la Școala de 8 ani nr. 2 din Brașov a avut loc adunarea grupei sîndicale pentru alegeri.

În darea de seamă și în discuțiile ce au avut loc pe marginea ei s-a vorbit pe larg despre activitatea rodnică desfășurată de membrii de sindicat în vederea creșterii procentului de elevi promoși și în vederea înlăturării mediocrității, despre acțiunile organizate în cadrul grupei pentru perfecționarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice, pentru legarea strînsă a procesului de învățămînt de activitatea practică. S-a arătat astfel că grupa sîndicală, sub conducerea organizației de partid, a mobilizat cadrele didactice, ajutîndu-le în ridicarea nivelului calitativ al procesului de învățămînt. Aceasta a contribuit la îmbunătățirea muncii în școală. Procentul de promovare s-a îmbunătățit mult față de anii trecuți, la unele clase ne mai existînd elevi corigenți sau repetenți.

Pentru ca metodele bune ale profesorilor și învățătorilor frunțași să fie extinse cît mai larg, grupa sîndicală a organizat schimburi de experiență, consfătuiri de muncă pe diferite teme, lecții deschise. Încadrul consfătuirilor de muncă s-a discutat despre metodele ce trebuie folosite pentru ridicarea nivelului claselor rămase în ur-

mă, despre asigurarea unei discipline conștiente în rîndul elevilor etc.

Participanții la discuții au subliniat, în cuvîntul lor, sprijinul pe care l-au primit din partea activului grupei sîndicale. Profesoara Maria Mitrică, directoarea școlii, de pildă, a spus: „În cadrul discuțiilor ce au avut loc în grupa sîndicală au apărut inițiative prețioase atît în ce privește sprijinirea cadrelor didactice tinere, îmbunătățirea muncii dirigîntilor etc. cît și, mai ales, în organizarea vizitelor la întreprinderi și șantiere. Acțiuni ca „Ne vorbesc frunțașii în producție” și „Oamenii muncii ne sprijină în educarea elevilor”, organizate de grupa sîndicală, au contribuit mult la îmbunătățirea muncii învățătorilor și profesorilor”.

În cuvîntul său, profesorul Alexandru Slăvor s-a referit pe larg la eficiența schimburilor de experiență realizate cu ajutorul activului grupei sîndicale.

În adunarea de alegeri s-a acordat o atenție deosebită felului cum și-au îndeplinit membrii de sindicat sarcinile obștești. Au fost apreciate conferințele ținute de numeroși învățători și profesori la diferite întreprinderi și instituții din oraș, munca perseverentă pe care o depun aceștia în cadrul formațiilor artistice ale sindicatului. Aduna-

rea n-a trecut însă cu vederea nici peste unele lipsuri ce s-au manifestat în această privință, criticînd pe cei ce și-au neglijat sarcinile obștești.

Au fost discutate de asemenea o serie de probleme legate de munca de asigurări sociale. Învățătoarea Elena Sterpu a arătat, de pildă, că membrii de sindicat bolnavi au simțit grija tovarășilor din grupa sîndicală. De asemenea, s-a scos în evidență faptul că anul acesta o parte din membrii grupei sîndicale au primit bilete pentru stațiunile Eforie, Govora și Buziaș.

Participanții la discuții au făcut propuneri prețioase, menite să ducă la obținerea unor rezultate tot mai bune în procesul instructiv-educativ. Propunerile lor au avut în vedere ridicarea pe o treaptă mai înaltă a muncii de pregătire a lecțiilor, intensificarea acțiunilor pentru sprijinirea cadrelor didactice tinere, intensificarea propagandei pedagogice.

Adunarea a promovat în fruntea grupei sîndicale cadre didactice cu experiență în munca sîndicală, care se bucură de stimă și autoritate. Noii aleși vor trebui să muncească cu perseverență pentru traducerea în viață a sarcinilor de răspundere ce le-au fost încredințate, să îmbunătățească continuu munca sîndicală în cadrul grupei.

P. I. ULIAN

Vacanța de iarnă a elevilor

Ministerul învățămîntului comunică: Vacanța de iarnă a elevilor din școlile de cultură generală — cursuri de zi, școlile pedagogice și școlile de artă, începe în ziua de 22 decembrie 1962, după ultima oră de curs și durează pînă în ziua de 10 ianuarie 1963, inclusiv. Vacanța elevilor din școlile profesionale și tehnice este cea stabilită prin planurile de învățămînt.

Practica viitorilor profesori

Pentru facultățile care pregătesc viitoare cadre didactice, o formă principală a legăturii cu producția o constituie, firește, practica pedagogică.

Pornind de la ideea că practica pedagogică continuă în mediul rural, adică acolo unde vor lucra nu peste mult actualii studenți, le dă acestora posibilitatea de a cunoaște în adîncime problemele pe care vor fi chemați să le rezolve, Institutul pedagogic de 3 ani din București a organizat practica pedagogică continuă a viitorilor profesori în școlile de la sate.

Studenții anului III ai secției de limbă și literatură română a Institutului și-au desfășurat practica în cursul lunii trecute la școlile de 8 ani din comunele Buftea, Flămînzei și Buciumeni. Organele locale, ca și cadrele didactice din școlile respective au acordat tot sprijinul celor o sută de studenți practicanți, cărora

le-au fost asigurate astfel condiții bune de activitate.

Activitatea practică a studenților a scos în evidență temeinica pregătire pe care au dobîndit-o în Institut, buna îndrumare pe care au primit-o din partea cadrelor acestuia ca și din partea cadrelor didactice din școlile unde au lucrat. Astfel, majoritatea studenților și-au pregătît cu seriozitate, din punct de vedere științific și metodic, planurile de lecții și au dovedit, prin calitatea orelor predate, o justă orientare în problemele de limbă și literatură română. Interes și răspundere pentru viitoarea lor profesiune au arătat studenții și în cadrul discuțiilor de analiză a lecțiilor predate de colegii lor, prin luări de cuvînt competente și obiective. Deși mult mai dificile, și orele de dirigență ținute de studenți au arătat, prin conținutul și procedeele lor, că viitorii profesori au o bună pregătire pedagogică.

În același timp, studenții au putut cunoaște o serie de aspecte importante ale muncii în afara clasei. De pildă, au contribuit la organizarea unei adunări pionierești în cadrul căreia au fost primiți noi membri în rîndurile organizației. Este de asemenea de menționat faptul că din inițiativa și sub îndrumarea studenților a luat ființă, la Școala de 8 ani din Buftea, un cerc de lectură literară.

Trebuie relevată sîrguința, grija și căldura cu care s-au apropiat viitorii profesori de elevi, seriozitatea cu care s-au preocupat de cunoașterea lor, de alcătuirea unor cît mai complete și mai exacte caracterizări psiho-pedagogice ale acestora.

Pentru a cunoaște mai bine și felul cum trebuie să se desfășoare munca în rîndurile părinților, studenții au primit sarcina de a organiza o adunare cu părinții. Unul dintre ei a prezentat la această adunare un referat cu tema „Organizarea regimului zilnic al elevului și sprijinirea muncii acestuia de către părinți”.

N-au fost neglijate nici sarcinile activității politico-culturale a cadrelor didactice de la sate. Studenții au vizitat cîminul cultural, biblioteca comunală, stația locală de radioficare, cunoscînd aspecte esențiale ale muncii acestora și sprijinindu-le acțiunile. Împreună cu formația orchestrală a Școlii pedagogice din Buftea, ei au prezentat pe scena cîminului cultural din localitate un frumos program cultural. Selecțiuni din acest program, precedate de o scurtă expunere intitulată „Despre autoritatea părinților asupra copiilor”, au format conținutul unei emisiuni a stației de radioficare, realizată cu colaborarea entuziastă a studenților.

Fără a ne mai opri și asupra altor acțiuni — ca vizitarea studioului cinematografic „București” și a muzeului de artă feudală „Mogoșoaia” — putem spune cu deplină temei că timpul rezervat practicii a fost folosit la maximum și cu rezultate din cele mai rodnice.

În general practica a contribuit la mai bună pregătire a viitorilor profesori, i-a făcut să îndrăgească mai mult satul și problemele sale.

CECILIA CARONI, lector metodic și FLORIN MIHĂILESCU, asistent la Institutul pedagogic de 3 ani din București.

Munca de perfecționare — la un nivel mereu mai înalt

(Urmare din pag. 1-a)

palelor sarcini ale școlii în etapa actuală și asupra sistemului muncii organelor de conducere din școli și din cadrul secțiilor de învățămînt, au contribuit mult la îmbunătățirea muncii de îndrumare și control. Deosebit de utile au fost inspecțiile de specialitate demonstrative efectuate în cadrul acestor cursuri. Au venit de asemenea în sprijinul inspectorilor, al directorilor de școli și al cadrelor didactice de diferite specialități și cursurile și instructajele organizate pe plan local în unele regiuni, cum sînt regiunile Argeș, București etc. Secția de învățămînt a regiunii Dobrogea și-a propus să organizeze în vacanța de iarnă un instructaj cu directorii de școli nou numiți. Alte secții de învățămînt vor organiza în timpul acestei vacanțe cursuri pentru profesorii care predau agricultura.

Este bine ca pretutindeni să se organizeze asemenea cursuri și instructaje pe plan regional, ținîndu-se în acest scop o strînsă legătură cu institutele de perfecționare, care pot ajuta secțiile de învățămînt în ceea ce privește stabilirea programei cursurilor, în ceea ce privește cadrele de conferențieri și lectori etc. Cursurile și instructajele organizate de către secțiile regionale de învățămînt trebuie să asigure și ele informarea cadrelor didactice asupra celor mai noi metode ale muncii instructiv-educative din școală, să le orienteze în problemele de specialitate și să ofere prilejul unui larg schimb de experiență.

O mare însemnătate pentru ridicarea continuă a nivelului muncii din școală o au și formele de perfecționare care cuprind masa largă a cadrelor didactice — conferințe, lecturi pedagogice la nivelul regiunii, cercuri pedagogice, consilii pedagogice și comisii metodice — forme ce reprezintă veriga de bază în munca de perfecționare.

Locul cel mai important în cadrul acestor forme îl ocupă cercurile pedagogice, organizate pe specialități. În planul lor de activitate este bine să fie cuprinse probleme actuale ce interesează cadrele didactice, cum

mele și manualele școlare, folosirea materialelor didactice moderne în predarea unor obiecte de învățămînt, metodele și procedeele care asigură întărirea legăturii școlii cu viața, cu practica de producție, orientarea ideologico-politică a lecțiilor, realizarea caracterului educativ al acestora etc. Pentru a informa cadrele didactice asupra acestor probleme se pot folosi mijloace variate: prezentarea unor referate, organizarea de lecții deschise și demonstrații practice, prezentarea de material didactic, organizarea de expoziții care să reflecte aspectele cele mai semnificative din munca cu elevii în clasă și în afară de clasă etc.

În comisiile metodice, care cuprind pe profesorii de aceeași specialitate sau de specialități înrudite din cadrul unei școli, se dezbate problemele specifice ridicate de predarea disciplinelor în condițiile concrete ale școlii respective. În acest scop se organizează schimburi de experiență, informări științifice, discuții privind căile de ridicare a nivelului de cunoștințe al elevilor, privind metodică predării unor lecții sau teme din programa școlară, privind perfecționarea și folosirea materialului didactic etc.

La rîndul său, consiliul pedagogic contribuie la perfecționarea învățătorilor și profesorilor prin punerea în discuție a principalelor probleme pe care le ridică activitatea instructiv-educativă din școală. Dezbaterile în consiliu a unor teme ca asigurarea conținutului științific, ideologic al lecțiilor, metodele și procedeele folosite în predare și eficacitatea lor, organizarea și conținutul activității educative etc., transformă acest organ al cadrelor didactice într-un puternic mijloc de sprijinire a muncii instructiv-educative, ridică nivelul activității din școală.

În activitatea metodică din școală și raion desfășurată pînă în prezent s-au obținut numeroase rezultate pozitive. Se mai întîlnesc însă în această privință și o serie de lipsuri. Astfel, temele puse în discuție se referă uneori la un cerc prea larg de probleme, ceea ce duce la dezbaterile lor superficiale. În tratarea temelor se observă

doă tendințe, ambele la fel de dăunătoare: fie spre discuții generale, care nu reflectă activitatea concretă din școală, din clasă, de la disciplina respectivă, fie spre simpla descriere a practicii, fără o fundamentare teoretică. Cîteodată se discută și în comisia metodică și în consiliul pedagogic, și la cercul pedagogic una și aceeași problemă, ceea ce face să scadă interesul învățătorilor și profesorilor pentru dezbaterile ei.

Aceste lipsuri se datoresc în bună măsură faptului că unele secții de învățămînt nu asigură un control de conținut al muncii metodice, oprindu-se mai mult asupra aspectelor organizatorice. Trebuie să se înțeleagă însă că valoarea muncii metodice din raion se măsoară nu după numărul ședințelor care se organizează, ci după conținutul acestora, după măsura în care acțiunile întreprinse răspund unor necesități concrete, după eficacitatea lor. Șefii secțiilor de învățămînt trebuie să cunoască conținutul activității lor metodice și, împreună cu inspectorii metodici, să îndrumeze temeinic activitatea metodică, să se preocupe de conținutul ei, să popularizeze metodele bune, să ia toate măsurile pentru prevenirea lipsurilor. De aceea se cere ca secțiile de învățămînt să creeze inspectorilor metodici condiții pentru a se pregăti temeinic și a pătrunde în conținutul problemelor.

În întregul sistem de măsuri privind munca de perfecționare în școală, în raion și regiune este necesar să se manifeste permanent preocuparea de a ajuta cadrele didactice tinere, fără experiență. Acestea trebuie să primească îndrumări metodice, să fie ajutate continuu de către cadrele calificate. Pentru ele se pot organiza de asemenea consultații în timpul vacanței, demonstrații practice etc.

Cadrele didactice care vin la sediul raionului cu ocazia ședințelor cercurilor pedagogice, a consfătuirilor etc., doresc să rezolve și unele probleme pe care le ridică activitatea instructiv-educativă din școală lor. De aceea ar fi necesar ca în fiecare raion cea mai bună școală medie să devină un centru al activității metodice. Cabinetele metodice organizate în

această școală ar putea fi folosite pentru sprijinirea tuturor cadrelor din raion și în special a celor tinere, fără experiență, punîndu-le la îndemînă cele mai importante materiale care reflectă experiența pozitivă a învățătorilor și profesorilor frunțași: planurile de predare a unor teme din programă pe baza unui sistem de lecții, planuri pentru diferite tipuri de lecții, material didactic confecționat de cadrele didactice și indicații privind felul cum trebuie folosit, lucrări ale elevilor, tematica unor probleme privind activitatea instructiv-educativă, cu bibliografia necesară, referatele cele mai bune prezentate în cercurile pedagogice. Desigur, astfel de materiale vor fi expuse la cabinetul metodic numai după ce au fost temeinic studiate în colectiv de profesorii de specialitate și s-au întocmit scurte indicații privind utilizarea lor. De asemenea, cabinetul metodic ar putea organiza consultații colective și individuale pentru profesorii și învățătorii din raion. La cabinetul metodic ar putea lucra un colectiv de metodiști voluntari recrutați din cele mai pregătite cadre didactice.

Să ne gîndim cu cită bucurie ar veni învățătorii și profesorii din satele îndepărtate ale raionului la un asemenea cabinet metodic și cît de mult i-ar putea sprijini acesta în desfășurarea activității instructiv-educative! Și dacă un astfel de cabinet este necesar la raion, socotim că necesitatea organizării lui se impune cu atît mai mult pe lîngă secțiile de învățămînt regionale, unde funcționează inspectorii metodici.

Desigur că, lucrînd în felul acesta, secțiile de învățămînt vor reuși să mobilizeze și mai mult cadrele didactice să se perfecționeze metodele și procedeele de predare, să se preocupe mai mult de studierea unor probleme și să se înscrie cu lucrări la lecturile pedagogice, să publice articole în presa pedagogică, să facă un larg schimb de experiență, ridicînd la un nivel mai înalt activitatea metodică din școală, raion și regiune și prin aceasta, ridicînd la un nivel mai înalt întreaga muncă de instruire și

CERCURILE PEDAGOGICE

Cercurile pedagogice — iată obiectul multora din scrisorile sosite la redacție în ultima vreme. Tematica ședințelor de cerc, conținutul dezbaterilor, eficacitatea lor, sistemul de organizare sînt numai cîteva din problemele care rețin cu deosebire atenția celor ce ne scriu.

Abordăm cîteva din aceste probleme, încercînd să dăm răspuns unor din întrebările pe care și le pun mulți din cititorii noștri cu privire la munca de perfecționare cu ajutorul cercurilor pedagogice.

Recunoașterea este unanimă: dacă sînt privite cu simț de răspundere, cercurile pedagogice pot aduce foloase substanțiale în îmbunătățirea activității instructiv-educative a învățătorilor, profesorilor, diriginților și directorilor. Aceasta înseamnă preocupare pentru cuprinderea în cercurile pedagogice a tuturor cadrelor didactice, pentru o frecvență regulată, stăruință pentru realizarea unor ședințe în care să se pună probleme și să li se dea cea mai bună rezolvare, pentru îmbogățirea metodelor de lucru ale pedagogilor, pentru orientarea lor în cele mai complicate aspecte ale activității la catedră.

Teme judicioase alese, dictate de practica muncii școlare

Utilitatea dezbaterilor din cercurile pedagogice crește dacă sînt abordate teme actuale, de mare interes, care frămîntă într-o etapă sau alta cadrele de specialitate. Un succes deosebit pot avea, bunăoară, discuțiile despre elementele noi pe care le conțin programele și manualele, despre modul de folosire în predarea a materialului didactic modern, despre metodele și procedeele deosebite utilizate la lecții de cele mai bune cadre didactice (de exemplu, pentru formarea gândirii dialectice a elevilor, pentru legarea cunoștințelor teoretice de practică etc.)

Astfel de teme — interesante și utile — pun în discuție cele mai multe dintre cercuri. Cîteva, spre exemplificare: „Aplicații ale matematicii pe teren” și „Ce procedee folosesc la lecții pentru a lega cunoștințele de matematică și fizică de dezvoltarea industriei și de mecanizarea agriculturii (la Tg. Ocnița)”, „Formarea la elevi a concepției materialist-dialectice prin lecțiile de fizică” și „Metode de predare a capitolului „Motoare și transformatoare de curent” (Galați)”, „Predarea muzicii la clasele I-IV” (com. Arcani-Tg. Jiu). Alte cercuri pedagogice au pus în discuție teme ca „Greșelile tipice ale elevilor la limba romînă și metode de îndreptare a lor”, „Accesibilitatea în predarea noțiunilor de teorie a literaturii la clasele V-VII”, „Formarea reprezentărilor istorice și rolul lor în însușirea conștientă a cunoștințelor de istorie”, „Confectionarea și folosirea materialului didactic pentru agricultură și științele naturale”, „Dezvoltarea economică a raionului”, „Metode și procedee de verificare a cunoștințelor la clasele I-IV” ș.a. Este bună de asemenea orientarea cercurilor pedagogice în care cadrele didactice sînt informate cu regularitate asupra noutăților din domeniul disciplinei lor, asupra cărților și publicațiilor de specialitate.

Practica a dovedit că astfel de subiecte sînt privite cu interes de către cadrele didactice, căci răspund unor întrebări pe care le ridică munca lor, le ajută să învingă o seamă de dificultăți ce se ivesc în predarea unor teme, le satisfac dorința de a afla cît mai multe noutăți din domeniul specialității lor, absolut necesare pentru asigurarea nivelului științific al predării.

Dar nu peste tot criteriul alegerii temelor pentru ședințele cercului pedagogic în raport cu cerințele muncii școlare este privit cu atenție. De aceea, nu o dată poți găsi în planul ședințelor de cerc teme care nu suscită interesul, fiind clare pentru toți din capul locului. Astfel de teme sînt de pildă „Lecția, formă de bază în organizarea procesului de învățămînt”, „Metodele de învățămînt”, „Tipurile de lecții” ș.a. Fără îndoială, toate aceste probleme sînt

importante, dar nu este de admis ca profesorii și învățătorii, chiar și cei cu mai puțină experiență, să nu fie familiarizați cu tipurile de lecții, cu metodele folosite în predare etc.

Mai sînt și cazuri cînd se discută nu probleme generale de pedagogie, ci de specialitate, dar pe care profesorii le cunosc de mult (de exemplu, la matematică, „Mărimi direct și invers proporționale”, „Funcție exponențială” ș.a.)

Discuțiile pe problemele de specialitate au însă rostul de a aduce la cunoștința cadrelor didactice teorii noi, puncte de vedere noi din domeniul științei respective. Numai așa pot ajuta ele la perfecționarea pregătirii cadrelor didactice, le pot ajuta să se informeze „la zi” cu toate noutățile, să-și clarifice propriile puncte de vedere în lumina noilor descoperiri, a noilor cercetări. Altfel, munca desfășurată în cercurile pedagogice va bate pasul pe loc.

Un cititor al gazetei ne întreabă într-o scrisoare dacă e bun procedeul folosit în cercurile învățătorilor din raionul Gilort și din alte raioane de a se programa referate legate de tema studiată în luna respectivă la învățămîntul ideologic, sau informări politice. Fără îndoială, nu este indicat să ocupăm ședințele de cerc cu teme de acest gen. Obiectul seminariilor ideologice, care au fost create cu scopul precis de a contribui la ridicarea nivelului ideologic al cadrelor didactice. Apoi, informarea asupra evenimentelor politice interne și internaționale trebuie să se facă zilnic în fiecare cerc din presă, cu cea mai mare regularitate. Fără aceasta nici nu poate fi vorba de o bună muncă instructiv-educativă.

Temele care constituie obiectul referatelor și al dezbaterilor din ședințele cercurilor pedagogice nu trebuie să fie alese la întîmplare, și astfel încît să ducă la paralelisme. La alcătuirea tematicii să-și aducă contribuția toți membrii cercului, sugerînd problemele în care sînt nevoia de ajutor. Este bine să se încetățenească sistemul folosit în unele raioane unde tematica astfel alcătuită este prezentată și secției de învățămînt. Aceasta apreciază dacă temele alese sînt în măsură să contribuie la perfecționarea învățătorilor și profesorilor și sugerează îmbunătățirile necesare.

Profunzime în vederea unei eficacități sporite

Chiar dacă vom pune în discuție teme de mare interes, succesul nu va fi asigurat decît dacă vom avea grijă ca referatele prezentate și discuțiile pe marginea lor să vădească o serioasă pregătire, să ridice probleme și să le soluționeze. Așa s-a întîmplat, de pildă, într-o ședință a cercului pedagogic de geografie din raionul 30 Decembrie al Capitalei. Profesorii au ascultat o informare amplă asupra manualului de geografie pentru clasa a VI-a (ediția 1962) expusă de unul din autori, după care au venit cu observații și propuneri pentru îmbunătățirea lui. Analiza făcută cu seriozitate de către cadrele didactice a avut un dublu efect: pe de o parte a informat pe toți cei de față despre ceea ce manualul conține nou și valoros și le-a atras atenția asupra neajunsurilor sale pentru a le putea înlătura în predare. Pe de altă parte, analiza a fost și în folosul autorilor prin sugestiile făcute pentru o viitoare ediție. Tot astfel, discuțiile purtate în cerc cu privire la predarea capitolului „Agricultura” din manualele de geografie pentru clasele a VII-a și a XI-a în lumina noi-

lor documente de partid și de stat au relevat problemele noi ce trebuie subliniate în cursul predării, au dus la concluzii privind specificul folosirii materialului cuprins în documente la fiecare din aceste clase. Este limpede că profesorii nu au avut decît de câștigat de pe urma unor asemenea dezbateri.

Nivelul înalt al dezbaterilor este în funcție de calitatea materialelor prezentate în ședința de cerc, de măsura în care s-au pregătit pentru discuții toți membrii lui. Asigurăm acest lucru avînd grijă ca repartizarea temelor pe oameni să se facă din vreme, ca bibliografia indicată să fie studiată de către toți membrii cercului pentru fiecare ședință. Responsabilul cercului trebuie să-i pună pe învățători sau profesori în situația de a-și aduce contribuția la elucidarea problemelor, stimulînd discuțiile și apelînd pentru redactarea referatelor nu mereu la aceleași cadre didactice — de obicei cele mai „săritoare”, mai active. Desigur nu trebuie să se cadă nici în cealaltă extremă, propusă de unii din conducătorii cercurilor pedagogice ale profesorilor de matematică din regiunea Galați — anume aceea de a desemna „pe cît se poate, în ziua ședinței cercurilor și doar cu o oră înainte, pe profesorul care să țină referatul”. Acest lucru va solicita prea mult de fiecare dată pe fiecare profesor, ceea ce ar putea să ducă la scăderea nivelului materialelor.

Este indicat ca referatele să fie văzute de responsabilul cercului, de secția de învățămînt, pentru a li se aduce corectările necesare, astfel încît în fața cadrelor didactice să venim cu materiale de un nivel științific superior, din care auditorii să învețe, să capete cea mai justă orientare.

Adeseori întîlnim pe ordinea de zi a ședințelor de cerc lecții deschise, excursii, activități practice demonstrative, experiențe de laborator cu materiale și mașini noi. Bine organizate, acestea pot fi cu deosebire folositoare, căci în ele profesorii găsesc o ilustrație practică a principiilor pe care le pun în dezbateri, de obicei, referatele.

Activitatea cercurilor pedagogice a scos la iveală în această privință și o serie de lipsuri. Bunăoară, lecțiile deschise nu sînt susținute întotdeauna de cadre cu experiență, la care asistența să poată găsi adevărate modele de muncă la catedră. Se organizează lecții deschise „în general”, care nu ținesc să demonstreze ceva și care adeseori nici nu sînt legate de conținutul referatului. Improvizarea și formalismul de această natură în conceperea lecțiilor model pot duce la popularizarea unei experiențe îndoielnice, rupte de miezul problemelor ce stau în atenția muncii pedagogice.

Cu totul altfel vor sta lucrurile dacă organizatorii cercului pedagogic vor fi atenți la alegerea persoanelor care vor susține lecțiile deschise, a subiectelor acestora. Dacă, de exemplu, referatul se ocupă de metoda recapitulării legilor dinamicii în clasa a VIII-a, iar lecția deschisă — susținută de un profesor cu bună pregătire — va demonstra cu măiestrie modalitățile de recapitulare a cunoștințelor din acest domeniu, cu ajutorul problemelor conținute date din tehnică, dezbaterile vor câștiga în amploare și adîncime, vor fi mai concludente.

O cit mai bună organizare

Cele mai multe din scrisorile sosite la redacție se referă la problemele de organizare a activității cercurilor pedagogice.

Practica a scos la iveală, în această privință, variate inițiative — mai bune și mai puțin bune. Dacă în orașul București ședințele cercurilor pedagogice au loc lunar, (așa cum prevăd de fapt instrucțiunile Ministerului Învățămîntului), în alte locuri unele cercuri pedagogice își țin ședințele o dată la două sau chiar la trei luni. Secțiile de învățămînt sînt datoare să vegheze ca ședințele cercurilor pedagogice să aibă loc o dată pe lună, cu excepția celor de psihologie care, conform instrucțiunilor, se țin o dată pe trimestru. În felul acesta vom crea condițiile unei preocupări mai continuă, pentru perfecționarea muncii pedagogice.

S-a încetățenit pe alocuri și practica de a ține ședințele cercurilor pedagogice fie duminică, fie într-o zi lucrătoare cînd se sus-

pendă cursurile. Această tendință trebuie combătută, căci aduce deservicii învățămîntului. În primul caz se răpește din timpul liber al învățătorilor și profesorilor, iar în cel de al doilea se reduce, în mod nepermis, din programă. Nici recuperarea orelor din ziua respectivă în cursul săptămîinii, cum se procedează în raionul Giurgiu după spusele inspectorului metodist N. Sirbu, nu este indicată, deoarece aceasta se face în dauna elevilor, supraîncărcîndu-i și ducînd adesea la „concentrarea” materiei de așa manieră încît o serie de cunoștințe sînt cu totul vitregite.

Există raioane în care condițiile concrete creează greutăți în alcătuirea orarului în așa fel încît să se lase o zi liberă pe săptămîină la fiecare specialitate — zi în care să se poată ține cercurile pedagogice. În aceste cazuri, și numai după o verificare atentă din partea secțiilor de învățămînt a modalităților de alcătuire a orarului la școlile din raion, se pot adopta și alte soluții pentru activitatea cercului pedagogic. Unele cadre didactice propun pentru aceste cazuri excepționale intensificarea studiului individual prin obligativitatea studierii unei bibliografii mai ample, prin controlul riguros al acestui studiu și fixarea ședințelor de cerc la un trimestru, în timpul vacanțelor, astfel încît să nu fie stîngherit prin nimic procesul instructiv-educativ din școli.

Și în ceea ce privește structura cercurilor pedagogice se ridică probleme. Există raioane în care acestea sînt organizate separat pentru cadrele didactice din oraș și separat pentru cele de la sat. În alte raioane cercurile cuprind laolaltă pe toate cadrele de aceeași specialitate. Ni se pare că soluția aceasta din urmă este cea mai bună, deoarece schimbul de experiență devine mai larg, mai fructuos.

Credem nimerit ca un cerc să numere maximum 20-25 de membri, pentru a-și putea desfășura activitățile cît mai în voie. (Ne gîndim la condițiile în care pot avea loc lecțiile deschise, activitățile practice de laborator etc.) Este greu de presupus o activitate normală într-un cerc de 113 persoane, cîte numără, de exemplu, cercul profesorilor de matematică din raionul și orașul Bacău. În cazuri de acest gen este desigur indicat să organizăm mai multe cercuri pentru aceeași specialitate. Cu o condiție: să asigurăm în toate o compoziție asemănătoare din punct de vedere al pregătirii ideologice, politice și profesionale, al experienței în învățămînt etc.

În nici un caz nu se va proceda după „metoda” secției de învățămînt a raionului Drăgășani care a divizat pe profesorii de limba romînă în două cercuri: cercul profesorilor calificați și cercul profesorilor necalificați.

Să nu complicăm lucrurile

Există unele tendințe de complicare a mecanismului muncii în cercurile pedagogice.

Astfel, după cum ne scrie un corespondent, cercul pedagogic al profesorilor de matematică din orașul Iași și-a propus ca prin intermediul unui colectiv de cadre didactice cu o bogată și rodnică activitate la catedră, să ia în studiu tema „Metode și proce-

dee folosite de comisiile metodice pentru sprijinirea profesorilor de matematică”. Acest colectiv asistă la ședințele de lucru ale comisiilor metodice, studiază activitatea și rezultatele obținute de ele. Nu era oare mai simplu dacă era pus din capul locului să vorbească despre metodele lui de muncă responsabilul celei mai bune comisii metodice, iar ceilalți membri ai cercului să aducă în discuție elementele noi, deosebite din propria lor experiență?

În raionul Tîrgoviște s-a luat hotărîrea ca ședințele cercurilor pedagogice să se țină prin rotație, în fiecare școală. Toate bune pînă aici. Se complică însă foarte mult alegerea zilei în care să aibă loc ședința. Apoi programul este extrem de încărcat. De pildă, între orele 8-10, învățătorii asistă, pe clase, la lecțiile din școala gazdă. De la 10 la 11 se organizează „o oră de control” în care oaspeții fac sondaje, discută cu elevii, dau lucrări de control, verifică conținutul caietelor, dau lucrări practice etc. În această oră elevii sînt puși să recite, să povestească, să execute desene, exerciții de calcul oral și scris etc. Pe urmă cadrele didactice urmăresc o lecție model, apoi audiază referatul, după care se trece la discuții pe marginea lecțiilor la care s-a asistat, a lecției model și a referatului. În felul acesta — ne relatează tov. D. Angelescu, inspector metodist al raionului — vor fi vizitate și cunoscut lunar cel puțin 13 școli numai de către cercurile pedagogice ale învățătorilor. Dar acest sistem turbură cursul normal al muncii din școala-gazdă, transformă cercul pedagogic într-un organ de control auxiliar secției de învățămînt, ceea ce nu trebuie să fie. Apoi putem avea certitudinea că învățătorul X, să zicem, slab pregătit profesional, nu a preluat metode neindicate din asistențele pe care le-a făcut la lecții?

Complicarea muncii și denaturarea atribuțiilor cercurilor pedagogice duc la scăderea eficacității lor. Să evităm deci asemenea situații.

Mijloace importante de perfecționare a cadrelor didactice, de desfășurare a unor activități metodice utile și variate, cercurile pedagogice trebuie să stea permanent în atenția secțiilor de învățămînt. Repartizarea profesorilor pe cercuri, selecționarea responsabililor, tematica ședințelor, conținutul dezbaterilor, eficacitatea muncii în cercurile pedagogice sînt preocupări îndeaproape pe fiecare șef de secție. Este bună orientarea secției de învățămînt a raionului Orăștie de a da în grijă fiecărui inspector, inclusiv șefului secției, grupe de cercuri (pe discipline apropiate) pentru a se interesa de munca lor sub toate aceste aspecte. Bine venită este și inițiativa acestei secții de a organiza instruirea responsabililor de cerc astfel încît munca lor să fie cît mai calificată.

Organizarea judicioasă a activității cercurilor pedagogice, grija pentru a se asigura un conținut care să îmbogățească experiența și cunoștințele cadrelor didactice, cer din partea secțiilor de învățămînt o permanentă preocupare, strădăniți pentru a traduce nealterată în viață ideea care a călăuzit înființarea acestor mijloace de perfecționare profesională a învățătorilor și profesorilor.

STELA PREDESCU

În laborator

Operațiile de adunare și scădere

Una din problemele asupra căreia trebuie să insistăm încă de la început atunci când predăm operațiile de adunare și scădere, este înțelegerea deplină a sensului acestor operații.

Pentru a atinge acest scop am folosit diverse procedee. M-am străduit astfel să-i fac pe elevi să observe și să înțeleagă că adăugând la un număr cite o unitate se formează mereu alt număr și, în același timp, că adăugând o unitate obținem un număr mai mare cu 1. Pentru aceasta am folosit numeroase exerciții: (De exemplu: 5 bile + 1 bilă = 6 bile) în legătură cu care am formulat o serie de întrebări. Am cerut astfel elevilor să arate unde sînt mai multe bile — în grupa cu 5 bile sau în cea cu 6 bile, cu cît e mai mare grămada de 6 bile decît cea de 5, cite bile am adăugat la 5 de s-a făcut 6, dacă mărim o grămada de 5 bile cu încă o bilă cite bile vor fi în grămada și, în sfîrșit, cu cît e mai mare 6 decît 5.

De asemenea, la scădere am urmărit să-i ajut pe elevi să înțeleagă că prin scăderea unei unități obținem mereu alt număr, că prin scădere (tuare, scoatere) grupa de bile scade, se micșorează.

În perioada predării primelor operații de adunare și scădere am manifestat o grijă deosebită pentru a-i deprinde pe elevi să compună și să descompună numerele de la 2 la 9, să știe să grupeze mental unitățile aceluiași număr în toate modurile. La astfel de exerciții am folosit materiale diverse: creioane, crete, bile, bețișoare, de obicei materiale colorate diferit.

În predarea adunărilor și scăderilor cu numerele de la 2 la 9 manualul ne sugerează, dînd exerciții de adunare cu al doilea termen descompus ($3+1+1=5$) că trebuie să efectuăm operația adunînd unitate cu unitate.

Socotesc însă necesar ca elevii să rețină că $3+2=5$ fără alte operații ajutoare. De aceea după ce copiii au înțeles sensul operațiilor de adunare și scădere pe baza adăugirii și scăderii succesive a cite unei unități, am procedat așa: am luat 3 bețișoare într-o mină și am întrebat: „Cite bețișoare am?” (3). Am luat încă 2 în mina cealaltă și am întrebat: „Cite mai pun

lingă 3?” (2). „Cite sînt în total?” (5). Deci $3+2=5$. De asemenea, în cazul lui $7-4=3$ am luat de o parte 4 bețișoare din grupul de 7 și am întrebat: „Cite am luat?” (4). „Cite au rămas?” (3). Deci $7-4=3$.

Și în etapa calculului cu mai multe unități am urmărit ca elevii să observe și să înțeleagă că adunarea înseamnă creștere, iar scăderea micșorează. De pildă le-am cerut să răspundă la astfel de probleme: „Ieri pe cîmp erau 5 tractoare. Astăzi sînt cu 3 mai multe. Cite sînt astăzi?”; „Ieri în curtea gospodăriei colective erau 5 semănători. Astăzi sînt 8. Cu cît sînt astăzi mai multe decît ieri?”

Încep în general cu probleme cărora le dau, pe cît e posibil, aspectul unei mici povestiri, cu elemente anecdotice, pentru a ajunge treptat la exerciții abstracte de tipul: „Cît face 3 mărit cu 2?”; „Cu cît e mai mare 9 decît 4?”; „Măriți numărul 4 cu 3. Ce număr obțineți?”.

Operațiile de adunare și scădere sînt înțelese și reținute de către elevi dacă în predarea lor ne bazăm pe intuiție, pe exemple bine alese, pe o expunere clară și atrăgătoare.

Inv. B. NICOLAE

Cite petale are iloarea? Grea problemă pentru micii naturaliști!

Cultivarea deprinderilor de exprimare corectă

Înșuirea temeinică a cunoștințelor este strîns legată de priceperea de a le exprima în cuvinte, deoarece deprinderile de exprimare corectă constituie una din condițiile necesare pentru o bună însușire a conținutului tuturor obiectelor de învățămînt. De aceea este necesar să se asigure dezvoltarea posibilităților de exprimare corectă ale elevilor chiar de la începutul activității lor școlare.

Este de la sine înțeles că, în acest răstimp de început, răspunderea cea mai mare îi revine învățătorului, care are datoria de a-i învăța pe copii să înțeleagă logic gramatica limbii romine,

să se exprime corect oral și în scris.

Se știe că adesea copiii de vîrstă mică spun unele lucruri lipsite de conținut logic, lăsîndu-se furajați de imaginile confuze și de gândirile incoerente ce caracterizează mai ales perioada primei copilării. Ținînd seama de acest fapt, am pornit în primul rînd în munca mea cu elevii din clasa I de la preocuparea de a le dezvolta gîndirea în procesul însușirii cunoștințelor. I-am învățat să facă observații asupra fenomenelor din natură, asupra vieții și muncii oamenilor, să stabilească legătura între ele, să sistematizeze, să generalizeze și să tragă concluzii — bineînțeles în limitele posibilităților vîrstei lor. Excursiile, lecțiile intuitive, discuțiile care se sprijină pe observațiile proprii ale copiilor asupra lumii înconjurătoare, îmi oferă un material bogat și variat pe baza căruia îi pot învăța să gîndească, să-și exprime logic ideile, să le sistematizeze și să le generalizeze.

Un alt mijloc care contribuie la dezvoltarea exprimării corecte a copiilor îl constituie predarea primelor noțiuni de gramatică. Încă din primele zile de școală copiii din clasa I capătă noțiuni despre propoziție, despre ordinea cuvintelor în propoziție. Toate aceste cunoștințe îi ajută să formuleze propoziții corecte, le arată cum trebuie să se exprime. Insist ca elevii să formuleze și ei propoziții corecte și simple, să deosebească singuri o formulare corectă de una incorectă.

Deosebit de mult contribuie la dezvoltarea exprimării corecte a copiilor exercițiile de expunere-compunere. În munca mea, prima etapă de familiarizare a elevilor cu expuneri încheiate, coerente o constituie cultivarea înclinațiilor lor de a povesti. Copiii povestesc cu plăcere despre tot ceea ce au văzut sau auzit. Caut să folosesc această înclinație a lor cerîndu-le să povestească întîmplări de acasă, despre evenimintele din viața socială accesibile lor. Aceasta îmi dă prilejul să observ ce vocabular au, cum se exprimă și să-mi dau seama de la început în ce direcție să-mi îndrept atenția. O etapă superioară acesteia este povestirea basmelor. Se știe că basmul constituie genul de literatură preferat de copii. De obicei în-

cep prin a povesti eu basme, cerînd abia după aceea copiilor să povestească și ei.

O cale principală a cultivării vorbirii copiilor o constituie citirea. Ținînd seama de acest lucru am căutat și caut să-i determin pe elevi să redea conținutul celor citite în mod exact și într-o formă literară corectă, să formuleze propoziții logic încheiate întîi oral, apoi în scris. După ce am predat elementele grafice și am intrat în perioada predării abecedarului, am urmărit ca elevii să citească chiar de la început corect fiecare cuvînt în parte. Bineînțeles, am căutat în primul rînd ca ei să înțeleagă sensul celor citite.

Se înțelege că, paralel cu grija de a-i deprinde pe elevi să se exprime corect în vorbirea orală, mă preocup și de modul cum se exprimă ei în scris. Ce se poate face, în această privință, în primul trimestru din clasa I? În primul rînd, exerciții de copiere în clasă. Scriu eu însumi întîi tema pe tablă, dau explicațiile necesare și le cer apoi elevilor să copieze în caiet. Apoi dictări, pentru care rezerv zilnic cite 10—12 minute din ora de scriere. La început am dictat cuvinte, apoi, pe măsură ce am predat literele, am început să dictez propoziții scurte și ușoare. Paralel cu deprinderea scrierii corecte din punct de vedere fonetic urmăresc deprinderea scrierii corecte sub aspect ortografic, făcînd neconștient legătura cu noțiunile gramaticale predate.

Munca pentru dezvoltarea capacității elevilor de a se exprima corect oral și în scris presupune, desigur, și preocuparea pentru îmbogățirea vocabularului lor. Începînd din primele zile de școală mă ocup neconștient de cuvintele folosite de elevi, căutînd să introduc în limbajul lor cuvinte noi. Abecedarul îmi oferă mult material potrivit în acest scop atît prin textele cuprinse în paginile lui cît și prin ilustrații. Intuirea acestor ilustrații a constituit un mijloc prețios pentru dezvoltarea vorbirii elevilor, pentru îmbogățirea bagajului lor lexical.

În întreaga mea muncă urmăresc astfel să trezesc la copii dorința conștientă de a-și însuși o exprimare frumoasă, de a respecta normele de pronunțare și scriere ale limbii literare.

Inv. VIOREL SOFRON

Școala de 8 ani din comuna Otîșnara, raionul Arad

Pe scurt

Unii învățători folosesc drept material didactic pentru predarea literelor ilustrații sub care este înscrisă litera de tipar corespunzătoare sunetului cu care începe denumirea figurii din ilustrație.

Dar nu întotdeauna figurile reprezentate în ilustrație pot fi atît de bine alese încît să nu existe decît o unică posibilitate de a le denumi. Mi s-a întîmplat să observ, de exemplu, că atunci cînd a predat litera „i”, un învățător care adusesse în clasă o ilustrație care înfățișa floarea de in, a avut surpriza de a constata că elevii citesc în loc de „in”, „floarea”. De altfel folosirea acestui procedeu i-ar putea face pe copii să creadă că sunetele și semnele grafice corespunzătoare lor sînt cazuri particulare, legate de anumite obiecte pe care le prezintă ilustrațiile și nu elemente ale limbii.

Inv. C. PRĂJINARU
inspector — Tg. Ocna

„Îndrumările metodice pentru predarea abecedarului” constituie un ajutor însemnat pentru învățătorii care lucrează cu copiii din clasa I. Aș avea însă de făcut și unele observații critice.

În ceea ce privește citirea-model a lecției de către învățător, „Îndrumările” recomandă ca la primele texte din abecedar să nu se efectueze citirea model. Munca la catedră mi-a demonstrat că efectuarea lecturii-model este necesară de-a lungul întregii perioade de predare a abecedarului, căci numai avînd exemplul lecturii-model, efectuate de către învățător elevii vor căpăta deprinderea de a citi corect și frumos.

„Îndrumările” precizează de asemenea că, pentru a-i obișnui pe elevi să urmărească pe text cuvintele citite și să nu „citească” din memorie trebuie folosit arătătorul. Nu se dau însă nici un fel de amănunte cu privire la utilizarea acestuia la citirea pe silabe.

Inv. FLOREA POPESCU
comuna Siliștea,

Ținînd seama de caracterul concret al gîndirii elevilor, pe lingă numeroase alte procedee utilizate în analiza fonetică, am folosit și prezentarea grafică a propoziției procedînd în felul următor: Am cerut elevilor să formuleze o propoziție și apoi am pus pe unul din ei să o reprezinte pe tablă printr-un segment de dreaptă. În zilele următoare, trecînd la separarea cuvintelor în propoziție, rupem segmentul în numărul de cuvinte pe care-l cuprinde propoziția și pe care-l reprezentăm în linii curbe. Mai departe, la despărțirea cuvintelor în silabe, fiecare din părțile de segment care reprezintă cuvintele sînt împărțite în numărul respectiv de silabe, și, în sfîrșit, sunetele din fiecare silabă sînt reprezentate prin cercețele. Am constatat că procedeul acesta îi ajută pe copii să înțeleagă procesul de analiză și sinteză fonetică.

Inv. MIHAI MAREȘ
comuna Modrigheti

Împotriva cititului „pe de rost”

În multe cazuri clasa I este aceea care hotărăște felul cum vor evolua elevii de-a lungul anilor de școală. Iată de ce sînt deosebit de importante rezultatele muncii pe care o desfășurăm noi, învățătorii, în perioada predării abecedarului.

Mulți învățători care predau la clasa I consideră că elevii citesc foarte bine atunci cînd pronunță corect și cursiv silabele și cuvintele din lecțiile scurte cuprinse în abecedar, fără să se gîndească că se poate întîmpla ca aceștia să nu citească propriu-zis ci doar să reproducă mecanic ceea ce au memorat în urma citirii repetate de către învățător și colegii lor. Cititul pe de rost la clasa I este în bună parte rezultatul greșelii pe care o fac unii învățători care în timpul orelor se mulțumesc să citească împreună cu copiii, de zeci de ori, aceeași lecție, formată din cîteva propoziții. Și unde mai pui că acest procedeu, prin monotonia lui, nu face decît să-i plictisească pe copii, să le adoarmă interesul.

Pentru a evita acest lucru caut să dau lecțiilor de citire forme variate, care să împiedice cititul pe de rost și în același timp să fie pe placul elevilor, să nu-i plictisească, ci să-i atragă.

Consider că, după ce am explicat litera nouă, este suficient să citim de 2—3 ori lecția din abecedar, după aceea puînd trece la folosirea altor mijloace. Așa, de exemplu, elevilor mai slabi le cer să recunoască o literă pe planse ilustrate, pe tex-

tul din abecedar, în texte mai mari etc. Pentru a-i obișnui pe elevi să citească, să formeze silabe și cuvinte cu literele învățate, organizez diferite jocuri cu ajutorul literelor decupate. În timpul acestor jocuri urmăresc dacă ei cunosc literele învățate, dacă știu să le aranjeze corect, dacă pot pronunța silabele și literele etc. Acestea contribuie mult și la formarea scrisului elevilor.

Tot în scopul prevenirii cititului pe de rost cer elevilor să citească „pe sările” numai anumite silabe sau cuvinte din text.

Și temele pentru acasă caut să le formulez în așa fel încît să contribuie la prevenirea tendinței de a memora mecanic cuvintele din lecție. Consider că, de pildă, copierea unui rînd sau a două rînduri din lecția existentă în carte nu este o temă prea indicată. În schimb, le cer elevilor să se gîndească la două-trei silabe (și apoi cuvinte) care cuprind literele învățate și pe care să le scrie în caiete. O astfel de temă îmi oferă posibilitatea de a controla dacă elevii au reținut literele învățate, dacă știu să le așeze corect, în ordinea lor firească, în silabă sau cuvînt. O astfel de temă este desigur, la început, mai grea — dar este totuși realizabilă dacă elevii au mai executat astfel de teme în clasă sub îndrumarea învățătorului.

Inv. SAS GEORGE

Școala de 8 ani din comuna Coșbuc, raionul Năsăud

La lecțiile de lucru manual

Organizând lecțiile de lucru manual la clasele mici căutăm să folosim cât mai bine, în cadrul lor metoda explicației, conversația și demonstrația pentru a crea condițiile unei bune desfășurări a activității practice propriu-zise a elevilor. Toate aceste metode ne ajută să transmitem elevilor o serie de cunoștințe în legătură cu natura materialelor din care se confecționează obiectele și în legătură cu instrumentele de lucru, cunoștințe necesare desfășurării conștiente a activității practice. În acest fel, chiar înainte de începerea lucrării fiecare elev înțelege clar care este scopul muncii sale și cunoaște ordinea operațiilor pe care urmează să le efectueze. De asemenea, metoda demonstrației ne ajută să dăm elevilor modelul lucrării practice pe care o execută apoi ei înșiși.

Ținând seama de vârsta elevilor din clasele I-IV, socotim că forma cea mai potrivită de activitate practică în orele de lucru manual o constituie lucrările frontale în care, sub direcția supraveghere a învățătorului, lucrează deodată întreaga clasă. Pentru aceasta asigurăm în prealabil materialele, uneltele și instrumentele necesare pentru fiecare elev în parte. După ce elevii și-au însușit oarecari priceperi și deprinderi de lucru, cînd, pe baza procedurilor însușite la lecțiile anterioare, ei pot să confecționeze obiecte în mod independent, înlocuim sistemul frontal cu îndrumarea individuală, însă nu trecem la executarea obiectului pînă cînd fiecare elev nu cunoaște bine fazele prin care trebuie să treacă materialul. Insistăm acum și asupra legării cunoștințelor însușite la orele de lucru manual de cunoștințele însușite la celelalte obiecte de învățămînt.

Elevii ajung astfel să cunoască materialele pe care le folosesc, să știe de ce au nevoie de o anumită unealtă, de ce aceasta a fost confecționată într-un anumit fel și nu în altul, de ce trebuie să ne alegem un anumit procedeu de lucru etc.

Mijlocul care ne ajută să rezolvăm cu succes sarcina formării priceperilor și deprinderilor de lucru ale copiilor este metoda exercițiilor. Practica ne-a arătat că de felul cum se folosește exercițiul în lecțiile de lucru manual depinde mult de mîncința deprinderilor însușite de copii.

După demonstrarea lucrării de către învățător nu se poate trece dîndu-se la executarea ei de către elevi în mod independent. De aceea obișnuim să organizăm cîteva „demonstrații” ale elevilor, în care ei dovedesc cum au înțeles cele arătate de noi. Acestea sînt exercițiile de probă sau introductive. Tot exerciții introductive sînt și acelea în care le cerem elevilor să execute parțial operații simple din cadrul lucrării ce urmează să fie executată. Astfel, elevii sînt puși să minuiască — înainte de începerea lucrării propriu-zise — instrumentul sau unealta pe care o vor folosi în efectuarea lucrării. În acest timp observăm

dacă toți elevii știu să întrebunțeze materialul de prelucrat, dacă știu să folosească corect uneltele, dacă își dau seama care parte a uneltei de lucru se folosește în prelucrare și în ce poziție. De pildă, cînd este vorba de foarfece, dacă știu să-i apuce, introducînd degetul mare și cel mijlociu în urechile pirghiilor, dacă știu că tăierea se începe introducînd sub material brațul cu vârful mai ascuțit și deschizînd foarfece cât mai larg, pentru a se putea tăia pornind de la baza brațelor, dacă se îngrijesc ca atunci cînd string să nu forțeze prin apăsare și să nu miște materialul pentru a asigura tăierea după semnul trasat. Urmărim în același timp greșelile de mînuire și le corectăm sistematic, pentru ca elevii să nu se deprindă a efectua lucrări greșite.

La fel procedăm și în cazul altor operații simple, cum ar fi modelarea argilei, împletirea, diferite cusături etc., care stau la baza formării deprinderii de a executa lucrări complexe.

Stăruim — ca și în cazul transmiterii cunoștințelor — asupra îmbinării deprinderilor noi însușite cu priceperile și deprinderile însușite anterior. Bunăoară, priceperea de a minui rigla sau echerul se însușesc la lecțiile de aritmetică, dar se aplică frecvent și la lecțiile de lucru manual.

Atunci cînd le explicăm elevilor o lucrare mai complicată, după ce o demonstrăm, efectuăm simultan cu ei fiecare parte a lucrării pentru a le lămuri modul de executare a fiecărei operații. O mare atenție acordăm, la astfel de lucrări, respectării principiului sistematizării. De exemplu, atunci cînd confecționăm cu elevii rame pentru ilustrații din carton sau placaj, începem cu exerciții de tăiere liberă a unor contururi de hirtie, apoi trecem la decuparea figurilor cu margini trasate drept, apoi cu margini curbe sau cu margini din linii combinate. După aceasta urmează lucrări de decupare a cartonului. Pornind de la operațiuni simple care se complică treptat elevii ajung să efectueze în întregime obiectul propus la începutul lecției.

Multă grijă acordăm alegerii lucrărilor ce urmează a fi executate de elevi, așa încît să asigurăm creșterea gradată a dificultăților, solicitarea crescîndă a eforturilor. De asemenea, urmărim ca obiectele executate să fie cât mai variate și mai instructive.

Organizînd activitatea practică a elevilor nu le cerem însă numai efort fizic, ci urmărim și dezvoltarea gîndirii lor, ca și educarea gustului lor artistic. Totodată lucrările practice ne ajută să dezvoltăm spiritul de colectivitate a elevilor, conștiințiozitatea în muncă, simțul de răspundere. Astfel lecțiile de lucru manual contribuie la dezvoltarea multilaterală a elevilor.

Învățători VALERIA
și
FLORIAN DIȚULEASA
comuna S. Măgura
raionul Costești

În gospodăria colectivă

Aplicațiile și lucrările practice de agricultură în unitățile agricole socialiste fac ca lecțiile să fie mai interesante și cunoștințele transmise să se consolideze mai temeinic.

Școala noastră — Școala de 8 ani din Vorona, raionul Fălcișeni — fiind aproape de centrul G.A.C. din localitate, a organizat lucrările practice de agricultură pe terenul gospodăriei. De exemplu, cu elevii clasei a V-a s-au efectuat lucrări de săpare a gropilor pentru însilozatul porumbului. Cu acest prilej au fost consolidate cunoștințele studiate de ei cu privire la profilul solului. Totodată, lucrînd alături de brigadierii din S.M.T., elevii au avut prilejul să cunoască îndepăroape o serie de mașini agricole.

Cu elevii clasei a VI-a s-a organizat o vizită la magazin agri-

colăriei. Aici ei au participat la trieratul grîului, mazărei și fasolei. Aceasta le-a dat elevilor posibilitatea să aplice în practică unele cunoștințe dobîndite la lecțiile despre cultura cerealelor.

La rîndul lor, și elevii clasei a VII-a au executat o serie de lucrări practice în livada gospodăriei, formîndu-și deprinderi de lucru în vederea pregătirii terenului pentru plantatul pomilor.

În organizarea lucrărilor practice s-a respectat principiul accesibilității, căutîndu-se ca eforturile elevilor să fie dozate rațional. În general, lucrările practice s-au dovedit a fi utile și instructive, contribuind totodată și la educarea prin muncă a elevilor.

HARALAMBIE LUPU
Școala de 8 ani din Vorona,
raionul Fălcișeni

Mîini îndemnatice

Aplicații agricole în lunile de iarnă

În alegerea lucrărilor practice agricole care pot fi efectuate în lunile de iarnă, cînd timpul este nefavorabil ieșirii pe teren, este bine să se respecte cât mai strict concordanța cu lecțiile predate în clasă, creîndu-se totodată posibilitatea ca lucrările din această perioadă să pregătească înțelegerea unor teme mai dificile ce urmează să fie predate în trimestrul următor.

Bunăoară, cu elevii clasei a V-a se pot organiza lucrări de curățire și sortare a semînelor, de determinare a facultății germinative, lucrări de tratare a semînelor pe cale uscată și umedă împotriva dăunătorilor etc. Cu elevii clasei a VI-a se pot efectua în perioada nefavorabilă ieșirilor pe teren lucrări referitoare la controlul furajelor însilozate, la cunoașterea principalelor plante de nutreț, la controlul păstrării furajelor depozitate etc. Pentru clasa a VII-a se pot alege pentru perioada de iarnă lucrări de laborator referitoare la studierea părților butucului de viță de vie, la tehnica tăierilor, la recunoașterea principalelor boli și dăunători a viței de vie, la prepararea zamei bordeleze, la studierea mașinilor de stropit și minuirea lor etc. În cadrul gospodăriei agricole elevii clasei a VII-a pot efectua lucrări de identificare a părților componente ale unui tractor — transmisia, organele de deplasare și de direcție etc.

Iată cîteva indicații privind felul cum pot fi organizate unele lucrări practice. Să luăm, bunăoară, tema „Curățirea și sortarea semînelor”. Ea poate fi tratată la clasa a V-a, avînd drept scop transmiterea unor cunoștințe teoretice despre curățirea și sortarea semînelor, cimentarea acestor cunoștințe și aplicarea lor în practică, precum și formarea deprinderilor de muncă în acest domeniu.

Este bine să întocmim la tablă, după transmiterea cunoștințelor, o schiță a mașinilor de sortat și curățat semînele (secțiune prin vînturătoare și secțiune prin cilindru triorului), pentru a se pune în evidență alveolele lui, care aleg semînele după formă, mărime și greutate). Apoi putem trece la activitatea practică a elevilor pentru curățirea și sortarea semînelor. În prealabil vom pregăti materialul necesar, repartizînd fiecărui elev o pungă de boabe. După ce demonstrăm practic lucrarea, explicînd fiecare operație, vom cere elevilor să efectueze și ei

Lecția practică se poate desfășura în condiții optime în laboratorul gospodăriei, unde se poate efectua în plus operația de determinare a procentului de puritate a semînelor la cîteva specii de plante.

Tot în laboratorul gospodăriei se poate ține o lecție pentru cunoașterea practică și minuirea vînturătoarelor, triorului și a selectorului. Cu această ocazie este bine să se atragă atenția elevilor asupra modului cum sînt păstrate semînele.

Pentru lucrarea „Determinarea facultății germinative a semînelor” este bine să împărțim clasa în grupe de cîte 3-5 elevi. Îi vom îndruma întii să-și confecționeze lădițe de lemn pe care să le umple cu nisip. Fiecare grupă va avea un plic cu 100 de boabe, cu care va efectua lucrarea. Semînele puse în condiții optime vor germina și pe baza rezultatelor obținute elevii vor efectua calculele necesare și vor trage concluziile.

Tema „Tratarea semînelor pe cale uscată” prilejuiește înarmarea elevilor cu priceperi și deprinderi practice referitoare la muncă de tratare a semînelor împotriva dăunătorilor. Prima parte a acestei teme se poate desfășura în clasă, pornind de la viziunea și discutarea unui diafilm sau de la intuirea materialului didactic. Apoi vom arăta elevilor porzolatorul și vom încheia lecția cu o probă practică de tratare a semînelor cu un aparat improvizat dintr-o cutie de conserve. Este bine ca a doua parte a temei, în care le vom crea elevilor deprinderi de minuire a porzolatorului să se desfășoare la G.A.C., unde ei vor putea cunoaște efectuarea mecanică a operației de tratare a semînelor.

Este bine de asemenea ca și lecția practică referitoare la controlul furajelor însilozate, care are loc cu elevii clasei a VI-a, să se țină la G.A.C. Această lecție poate porni de la intuirea formelor de însilozare — siloz turn și siloz șanț — pe care elevii au prilejul să le observe în gospodărie, asistînd totodată la scoaterea porumbului murat și a furajelor însilozate. Totodată ei învață regulile de scoatere a furajelor așa ca acestea să nu se deprecieze sau să producă îmbolnăvirea animalelor. Apoi elevii vor par-

scoatere a furajului și de acoperire a silozului.

O altă practică poate fi consacrată cunoașterii diferitelor părți ale plantelor furajare folosite în hrana animalelor, cit și felului în care se depozitează și se păstrează furajele de iarnă. Chiar dacă școala dispune de material didactic suficient pentru această temă este bine ca lucrarea practică să se efectueze în gospodăria agricolă, unde elevii pot intui un material mai bogat și își pot forma priceperi și deprinderi de muncă.

Cu elevii clasei a VII-a, în zilele nepotrivite ieșirii pe teren, se poate efectua în clasă o lucrare practică referitoare la alcătuirea butucului viței de vie, în care elevii vor învăța și tehnica tăierilor, folosind în acest scop butucul care le-a fost prezentat ca material didactic. Această lecție practică îi pregătește pe elevi în vederea lucrărilor pe care le vor efectua primăvara.

Dacă școala dispune de material didactic necesar, se poate organiza și o lecție în cadrul căreia elevii să cunoască mai multe soiuri de viță de vie după frunze, să recunoască atacul diferitelor dăunători și felul cum se manifestă el. În cadrul aceleiași lecții se poate demonstra în clasă metoda de preparare a zamei bordeleze.

La G.A.C. din comună se poate organiza o lecție practică în care elevii clasei a VII-a să cunoască părțile componente ale tractorului și să li se demonstreze pornirea și conducerea acestuia. Pentru ca elevii să înțeleagă mai bine pornirea tractorului este bine să li se dea cîteva explicații referitoare la pornirea manuală, pornirea cu benzină, cu motorină sau pornirea cu motoras auxiliar. De asemenea, este necesar să li se dea elevilor explicații cu privire la principiile de funcționare a motorului, ambreiajului, a cutiei de viteze, apelîndu-se la cunoștințele lor de fizică.

Aceste exemple de lucrări practice, care se pot efectua în perioada timpului nefavorabil ieșirii în teren, nu epuizează decît o mică parte din multiplele posibilități ce stau la dispoziția profesorilor pentru a organiza lucrări practice variate și instructive în timpul iernii.

Lector univ. N. C. MATEI și
Prof. inv. F. DĂBĂLA

La Grupul școlar profesional și tehnic „23 August” din Capitală Studind părțile componente ale struagului.

După primul trimestru

În școlile de mecanizatori din regiunea Crișana

În regiunea Crișana, pregătirea cadrelor de mecanici agricoli se realizează în 11 școli, care funcționează pe lângă stațiunile de mașini și tractoare și 3 centre școlare.

Acum, când primul trimestru se apropie de sfârșit, se poate trage concluzia că în majoritatea acestor școli s-au obținut rezultate satisfăcătoare atât în domeniul asigurării condițiilor materiale necesare bunei pregătiri a elevilor cât și în desfășurarea procesului de învățămînt. Bunăoară, la școlile de pe lângă S.M.T.-urile din Valea lui Mihai, Marghita, Sîntana și Săcueni s-a acordat o grijă deosebită pentru amenajarea atelierelor în care se realizează instruirea practică a elevilor.

Predarea lecțiilor teoretice și practice prevăzute la obiectele de specialitate este asigurată în marea majoritate a școlilor de cadre cu o serioasă pregătire, cu bogată experiență în conducerea producției unităților agricole socialiste. Cu toate că o parte importantă din aceste cadre predau de puțin timp în învățămînt, ele obțin rezultate bune în activitatea de instruire teoretică și practică a elevilor. Astfel inginerul Nicolae Stan de la G.A.C. „Lupta” din comuna Cadea și inginerul Nicolae Purcaru de la S.M.T. Săcueni, care predau la Școala profesională de mecanici agricoli din Cadea, folosesc metode corespunzătoare de predare și asigură permanent legătura dintre pregătirea teoretică și cea practică a viitorilor mecanizatori. Asemenea ingineri-profesori sînt numeroși în școlile de mecanici agricoli din regiunea Crișana.

Rezultatele bune dobîndite de ei se datoresc în mare parte grijii pe care le-o arată cucerile pedagogice. Acestea organizează regulat prezentarea unor referate, lecții deschise, schimburi de experiență în ceea ce privește rezolvarea unor probleme esențiale ale predării. La rezultatele bune obținute în primul trimestru au contribuit interesanțele la lecții, precum și predarea cunoștințelor de minim pedagogic organizate în majoritatea școlilor.

Un factor care influențează în mod deosebit însușirea cunoștințelor predate și înarmarea elevilor cu temeinice deprinderi de muncă îl constituie buna organizare a instruirii practice. Pentru instruirea practică la lăcătușărie a elevilor din anul I, în multe școli a fost amenajate ateliere în care lucrările se desfășoară alternativ cu lecțiile teoretice și s-a arătat toată grija pentru înzestrarea locurilor de muncă ale ucenicilor cu sculele necesare. Operațiile prevăzute de program de instruire

practică au fost aplicate în aceste școli în confecționarea unor obiecte utile, în primul rînd a sculelor — compase, ciocane, cadre de ferăstrău, dispozitive de șlefuit, echere etc. Pentru lucrările executate pînă în prezent ucenicii din școlile respective au întocmit cu regularitate, sub îndrumarea maistrilor-instructori, schițe de lucru.

Munca desfășurată în primele luni ale anului școlar la școlile de mecanici agricoli din regiunea Crișana a avut însă și o serie de neajunsuri. De pildă, la școlile de pe lângă S.M.T.-urile din comunele Tileagd și Nușfalău, unele probleme privind baza materială s-au rezolvat cu întârziere, deoarece conducerile acestor școli le-au privit cu ușurință. Deși aceste școli — ca și alte școli funcționînd pe lângă S.M.T.-uri — aveau largă posibilități de procurare cu mijloace proprii a unor piese și organe de mașini necesare predării obiectelor de cultură tehnică generală și specială, ele nu au amenajat cabinete-laborator bine dotate. De aceea se mai folosesc la lecții organe de mașini învechite, care prezintă puțin interes de studiu.

O serie de cadre didactice, neglijîndu-și îndatoririle de pedagogi, și-au întocmit nejudicios planurile calendaristice la obiectele de învățămînt pe care le predau. Astfel, o parte dintre maistrii-instructori de la școlile din Valea lui Mihai și Nușfalău și-au planificat în mod mecanic temele, transcriindu-le în plan așa cum sînt enunțate ca teme generale în programa școlară, fără să le repartizeze pe lecții sau ședințe de lucru. Numai rareori lucrările sau obiectele ce urmează a fi executate de elevi ca aplicații ale temelor studiate au fost menționate în tabele anexate la planurile calendaristice. De asemenea, la școlile din Săcueni și Tileagd există un număr insuficient de instrumente pentru măsură și control — șublere, micro-metre — fapt pentru care o bună parte din elevi efectuează operațiile respective cu stîngăcie și nesiguranță.

Ținînd seama de sarcinile care stau în fața școlilor de mecanici agricoli în cursul viitoarelor trimestre ale anului școlar, sectorul de învățămînt din cadrul Consiliului agricol regional Crișana a luat o serie de măsuri menite să ducă la îmbunătățirea muncii lor. Astfel, pentru îmbogățirea materialului didactic vor fi procurate planșe înfățișînd scheme funcționale de tractoare, mașini și instalații agricole. S-au dat de asemenea îndrumări privind confecționarea în școli a unor piese și organe de mașini întregi și secționate, a unor planșe și a unor machete de mașini agricole.

Nu o prezentare abstractă, ci predare intuitivă

Fiind convingși că folosirea materialului didactic are o însemnătate hotărîtoare în procesul asimilării conștiente a cunoștințelor de către elevi, majoritatea profesorilor din școlile profesionale și tehnice se străduiesc să realizeze într-o măsură cît mai mare caracterul intuitiv al predării chiar cînd este vorba de noțiuni care aparent au trăsături deosebit de abstracte, cum ar fi, de exemplu, la mecanica tehnică mișcarea helicoidală, punctele articulare, pasul și modulul unui sistem de angrenaj, sau la tehnologia meseriei principiile ce stau la baza funcționării unor dispozitive complete. De aceea ei caută să confecționeze machete funcționale, care permit atât o intuire de ansamblu cît și una de detaliu, așa cum se impune în pregătirea viitorilor muncitori și tehnicieni.

Lecțiile la care se folosește un asemenea material didactic asigură asimilarea temeinică a cunoștințelor predate. Acest fapt este dovedit, printre altele și de felul cum s-au desfășurat două lecții de mecanică tehnică care au avut tema „Transmiterea și transformarea mișcării”, predate

de doi profesori diferiți de la aceeași școală — Școala profesională a Uzinelor de tractoare din Brașov.

Primul dintre profesorii la care ne vom referi a predat tema în mod pur teoretic, utilizînd noțiunile din fizică și matematică fără să urmărească aproape de loc latura lor aplicativă. Tot materialul didactic folosit pentru predarea celor trei lecții pe care le cuprinde tema s-a rezumat la o singură planșă executată destul de neglijent în raport cu cerințele desenului tehnic și care nu pune în evidență cele mai noi aplicații în producție ale transmisiei mișcărilor.

În al doilea caz, profesorul antrenînd din plin întreaga clasă, a dedus împreună cu elevii relația raportului de transmisie pe care a concretizat-o practic cu ajutorul unei machete funcționale, compusă din două perechi de roți — una formată din roți cilindrice dințate, iar alta din roți conice de fricțiune. Prin mijlocul acestei machete, construită de elevi în timpul practicii, profesorul a reușit să evidențieze chiar în ce constă variația raportului de transmisie între elementul conducător și elementul condus, variație care apare în procesul de funcționare a sistemului. Apoi profesorul a exemplificat amplitudinea practică a cunoștințelor respective, dînd numeroase exemple privitoare la funcționarea mașinilor din producție. Adîncind explicația asupra modului de funcționare a dispozitivului reprodus în machetă, profesorul a prezentat o serie de planșe didactice alcătuite de repere în care predominau elementele legate de tehnologia modernă.

Am avut prilejul să verificăm cunoștințele elevilor din aceste două clase în timpul practicii la locurile lor de muncă în producție, în aceeași secție a aceleiași întreprinderi. Elevii cărora le-au

fost predate cunoștințe pur teoretice, fără a se utiliza material didactic, au vădit multe lipsuri în ceea ce privește legarea noțiunilor studiate de funcționarea mașinilor la care lucrau. Mulți dintre acești elevi n-au putut explica, de pildă, de ce turația elementului conducător este mai mare sau mai mică decît turația elementului condus și n-au putut spune cînd și pentru ce este necesar un raport diferit între turații. De asemenea, n-au putut identifica elementele cinematice ale dispozitivelor care transmiteau și transformau mișcările în cadrul procesului tehnologic.

Dimpotrivă, toți elevii clasei la care predarea s-a desfășurat pe baza intuirii unui material didactic adecvat au putut arăta, mai întîi teoretic și apoi practic condiția de angrenare a două roți și au știut să explice pe măsuri caracteristicile și rolul roților conice, descriînd modul de funcționare a unor dispozitive în componența cărora predomină acest tip de roți. Ei au pus cu ușurință în funcțiune angrenajele respective și au aplicat practic legea multiplicării și demultiplicării pe care au studiat-o în clasă.

Apare evident, din aceste exemple, necesitatea ca profesorii de cultură tehnică generală și de specialitate să cunoască îndeaproape specificul muncii din întreprinderi, să-și pregătească material didactic în funcție de aceasta. Construcția materialului didactic trebuie să permită evidențierea aplicațiilor practice ale celor studiate, să pună în lumină elementele noi din producție și să aibă o formă de prezentare cît mai atractivă.

Posibilități de a realiza în practică această cerință are orice școală din sistemul învățămîntului profesional și tehnic. Totul depinde numai de interesul și străduința cadrelor didactice.

Ing. CONSTANTIN B. MOCANU

Totodată, maistrii-instructori au fost îndrumați să-și axeze mai mult instrucțiile pe confecționarea unor scule și dispozitive legate strîns de viitoarea profesiune a ucenicilor. Astfel de scule pot fi de exemplu clești de diferite tipuri pentru segmente, presele de rulmenți etc. În ultimul trimestru și în timpul practicii de producție pot fi confecționate machete pe care se pot aplica majoritatea operațiilor predate și care pot fi, în același timp, deosebit de utile pentru dotarea cabinetelor-laborator.

Consiliul agricol regional a dat maistrilor-instructori indicația să insiste mai mult asupra întocmirii detaliate a procesului tehnologic la toate lucrările efectuate.

Apreciînd importanța schimburilor de experiență pe plan regional pentru perfecționarea cadrelor de specialitate — profesori și maistri-instructori — sectorul de învățămînt al Consiliului agricol al regiunii Crișana a luat măsuri pentru organizarea unor asemenea acțiuni. În prima perioadă mai ales la centrele școlare cele mai puternice din regiune. Totodată profesorii cu experiență din aceste școli se vor deplasa la școlile nou înființate, dînd îndrumări pentru mai buna organizare a procesului instructiv-educativ.

N. BODOR
Ing. N. VLĂDĂȘEL
Oradea

Taraful Centrului școlar agricol din comuna Sendriceni, regiunea Suceava, este cunoscut prin bogata sa activitate în toată regiunea.

Munca științifică a cadrelor didactice

În ultimii ani, munca științifică a cadrelor didactice din școlile profesionale și tehnice a înregistrat o creștere apreciabilă atât sub raportul numărului de lucrări elaborate cît și în ceea ce privește calitatea acestor lucrări. O contribuție însemnată la îmbunătățirea muncii științifice desfășurate în școlile profesionale și tehnice au adus examenele de definitivitate și de gradul II, pentru care au fost elaborate o serie de lucrări valoroase, precum și sesiunile de lecturi pedagogice organizate de cabinetele metodice ale învățămîntului profesional și tehnic.

Printre lucrările care s-au bucurat de o apreciere deosebită se numără, de pildă, cele intitulat „Proiectele axometrice ortogonale, izometrice și di-

metrică” de prof. ing. Th. Nițulescu, „Reprezentarea și desfășurarea corpurilor geometrice” de prof. ing. C. Micama, „Realizarea legăturii dintre noțiunile de chimie alimentară și tehnologia vinului din cadrul temei „Acizi organici” de prof. ing. Constantin Maftei, „Regenerarea naturală a pădurilor” de prof. ing. S. Podgurschi, „Cum se realizează legătura dintre teorie și practică la obiectul „Analiza activității economice” de prof. P. Badrălexe, „Metoda predării temei „Evidența contabilă a ambalajelor” de prof. Sofia Optaschi Tătaru, „Organizarea și conducerea unei școli cu profil agricol” de prof. Ing. Romulus Pogăceanu etc.

Calitatea esențială a acestor lucrări o constituie faptul că ele dezbate amply probleme noi

ale tehnicii din sectorul respectiv și că, în același timp, se ocupă îndeaproape de metoda predării, referindu-se în special la diferitele procedee prin care profesorul are posibilitatea de a transmite elevilor un sistem încheiat de cunoștințe legate de practică.

Studiul experienței cuprinse în aceste lucrări, dezbaterile acestora în colectivele profesorilor de specialitate din școli și îmbunătățirea ei pe baza dezbaterilor poate duce la îmbogățirea literaturii pedagogice din domeniul învățămîntului profesional și tehnic cu o serie de studii utile. Această problemă preocupă în prezent în mod deosebit cabinetele metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic.

C. E.

Planificarea muncii educative

În școlile patriei noastre procesul educării omului nou este orientat spre un scop precis, înțelegându-se că muncă educativă fiind călăuzită de teza leninistă care ne arată că toată munca în domeniul educării, pregătirii și instruirii tineretului trebuie să constituie o cultivare a moralei comuniste în rândurile lui.

Procesul formării convingerilor, sentimentelor moral-politice și obișnuințelor morale ca trăsături ale conștiinței și conduitei comuniste se realizează treptat și continuu, elementele lui aflându-se într-o strânsă interdependență și condiționare reciprocă. Necesitatea asigurării continuității în educarea fiecărei calități și trăsături în parte în sensul finalității comuniste, ca și cea a cuprinderii lor într-un proces unic, dar complex și multilateral, presupune nu numai cunoașterea în general a scopului determinat de cerințele obiective ale societății noastre în continuă dezvoltare, ci și precizarea obiectivelor și conținutului muncii educative desprinse din sarcinile trasate școlii de către partid și guvern pentru anumite etape date.

Pornind de la sarcinile mari, generale, munca educativă are însă un caracter concret — obiectivele ei fiind aduse la îndeplinire cu un anumit colectiv de elevi, în anumite condiții, care variază de la o școală la alta, de la o clasă la alta și chiar de la un elev la altul. De aceea se impune întocmirea unui plan al muncii educative, plan care să ia în considerare atât cerințele societății noastre în etapa actuală, obiectivele planului general al școlii respective și particularitățile de vârstă ale elevilor, cât și particularitățile proprii unei anumite clase de elevi privită ca un întreg și ale fiecărui elev în parte.

Întocmirea unui plan al muncii educative pentru fiecare clasă este impusă și de faptul că educarea elevilor are loc în întregul proces de învățământ ca și în afara lui, în condițiile colaborării cu ceilalți factori educativi — organizația U.T.M. sau de pionieri, familia etc. În aceste condiții planul este menit să asigure coordonarea, unitatea — și deci eficiența — tuturor influențelor educative.

Sarcina de a întocmi un plan al muncii educative cu clasa îi revine, după cum știm, profesorului diriginte.

La baza întocmirii planului muncii educative stă preocuparea pentru realizarea frontală a tuturor sarcinilor pe care trebuie să le îndeplinească dirigintele pentru a contribui la dezvoltarea multilaterală a elevilor. Astfel, munca pentru organizarea și educarea colectivului se îmbină cu cea pentru obținerea succesului la învățatură și disciplină, iar acestea nu pot fi concepute fără o grijă permanentă pentru educația ideologico-politică a elevilor.

Dind dovadă de discernămint, dirigintele trebuie să eșaloneze în așa fel sarcinile în timp, încât prin realizarea lor să obțină cele mai bune rezultate. Pe baza cunoașterii profunde a clasei, un diriginte cu experiență stabilește care dintre aceste sarcini trebuie să se situeze pe primul plan într-o anumită etapă. Dacă, de exemplu, în clasa a VIII-a a unei școli sunt elevi proveniți din mai multe clase a VII-a, atenția dirigintelui se va îndrepta în primul rând, la începutul anului școlar, spre organizarea și închegarea colectivului de elevi, căci realizarea acestei sarcini este, în etapa dată, primordială. Într-o altă clasă sau într-o altă etapă a anului școlar poate să apară în primul plan problema îmbunătățirii disciplinei, a educării dragostei pentru munca fizică etc.

Situarea pe primul plan a unei sarcini nu trebuie să ducă la neglijarea celorlalte. Luptând înainte de toate pentru organizarea sau

întărirea disciplinei, pentru stimularea sau dirijarea inițiativei elevilor, pentru întărirea dragostei lor față de muncă — în funcție de condițiile concrete — dirigintele nu poate pierde din vedere nici celelalte laturi ale muncii sale cu clasa, ca educarea în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului socialist, al umanismului socialist etc. El nu trebuie să uite că între toate sarcinile sale există o legătură organică, determinată de scopul final urmărit — educația comunistă a tinerei generații — de orientarea întregului proces educativ în spiritul ideologiei comuniste. Acest fapt, care imprimă muncii sale caracterul de sistem, trebuie să se reflecte neapărat în planul său de muncă.

O altă condiție de care depinde buna alcătuire a planului de muncă al dirigintelui este aceea a legăturii teoretice de practică. Să nu uităm că de multe ori elevii au abateri fiindcă n-au reprezentări clare despre o calitate morală, despre o trăsătură de caracter. Ei confundă adesea încăpăținarea cu perseverența, obrăznicia cu curajul. De aceea este indicat ca dirigintele să prevadă discutarea unor teme care să-i ajute pe elevi să-și formeze reprezentări și noțiuni etice. Dar grija pentru formarea acestor noțiuni trebuie să se îmbine neapărat cu cea pentru formarea deprinderilor și obișnuințelor de comportare etică — și de aceea dirigintele nu se poate mulțumi numai cu organizarea unor discuții cu caracter etic în ora de diriginție. El trebuie să prevadă în plan și acțiuni cu caracter practic, în cadrul cărora elevii să se exerseze în aplicarea concluziilor trase din discuțiile cu caracter etic și care să ducă, în ultimă instanță, la formarea obișnuințelor morale corespunzătoare. Dacă a prevăzut, de exemplu, o discuție menită să le formeze elevilor noțiunea de patriotism socialist, va organiza în aceeași săptămână și în cele următoare — în colaborare cu organizația U.T.M. sau de pionieri — participarea elevilor la diverse acțiuni cu caracter patriotic, oferindu-le prilejul să-și manifeste conștient atăsamentul lor pentru orașul sau satul natal contribuind, în felul acesta, și la stringerea legăturilor între școală și viață.

În același timp, dirigintele este chemat ca, atunci când își întocmește planul de muncă cu întregul colectiv de elevi, să nu piardă din vedere nici munca cu fiecare elev în parte și, în raport cu necesitățile ivite, să prevadă măsuri și în acest sens. El trebuie să țină seama totodată și de variatele interese ale elevilor săi, manifestate în cadrul activității școlare sau extrașcolare. Apreciindu-le valoarea în raport cu interesele generale ale societății și cu perspectivele de dezvoltare ale elevilor, el va urmări stimularea sau anihilarea acestora.

Diriginții cu experiență stabilesc obiectivele mari ale muncii educative cu clasa pentru întregul an, uneori chiar pentru o durată mai mare, trecând apoi la urmărirea lor în etape, la defalcarea lor pe trimestre și pe săptămâni. Acest mod de a concepe planul largăște orizontul muncii educative și îi dă mai multă temeinicie, deoarece permite dirigintelui urmărirea în timp a rezultatelor muncii sale și consolidarea lor.

Întrezărind calitățile pe care trebuie să le aibă tinăra generație și proiectând — cum spunea eminentul pedagog sovietic A. S. Makarenko — personalitatea fiecărui elev pe baza cunoașterii cerințelor societății și a particularităților individuale, dirigintele își va întocmi un plan care va constitui un adevărat program al muncii sale educative „Prin scopul educației — spunea Makarenko — eu înțeleg progresul individualității omenești în tot cuprinsul ei, progresul caracterului omeneșc; în

conținutul individualității, adică și caracterul manifestărilor exterioare și pe cel al convingerii lăuntrice, și educația politică și căpătarea cunoștințelor — într-un cuvânt întregul tablou al individualității omenești. Sint de părere că noi, pedagogii, trebuie să avem un astfel de program al individualității omenești și să tindem a-l realiza.” Un astfel de program — care să indice direcția dezvoltării colectivului de elevi și a fiecărui elev în parte, liniile lor de perspectivă — trebuie să-l reprezinte planul de muncă al dirigintelui.

Planul trebuie să corespundă neapărat unor posibilități reale, așa încât să nu ducă nici la supraîncărcarea elevilor și nici la supraîncărcarea dirigintelui. Asigurarea acestei condiții se realizează prin schimbul de păreri între diriginte și ceilalți profesori care predau la clasa lui, prin consultarea conducerii școlii și a organizației U.T.M. sau de pionieri. În feiul acesta planificarea muncii educative duce implicit la evitarea paralelismului, a tratării aceluiași teme, în același timp, în cadrul lecțiilor, al orelor de diriginție, al adunărilor organizației U.T.M. sau de pionieri.

De departe de a introduce șablonul în munca dirigintelui, planul muncii educative îl ajută pe acesta să desfășoare cu elevii o activitate variată, diferențiată. Dar pentru aceasta planul trebuie să aibă obiective precise și să prevadă acțiuni concrete. Bunăoară, dirigintele va prevedea în planul lui acțiuni pentru cunoașterea elevilor (vizite la domiciliu, convorbiri cu elevii și părinții, asistențe la lecții etc.), vizitele și excursiile cu clasa, precum și ședințele de lucru cu colectivul pedagogic al clasei, participarea la adunărilor organizației U.T.M. sau de pionieri din care fac parte elevii clasei sale, ședințele cu părinții elevilor, consultații pentru aceștia și alte acțiuni pe care le consideră utile.

Desigur, pentru succesul muncii educative nu e suficient să existe un plan bine întocmit. Mai este necesar ca acest plan să fie adus la îndeplinire în condiții corespunzătoare. Foarte importantă este în această privință combaterea oricărei forme de formalism. Într-adevăr, ce se întâmplă dacă dirigintele constată că o sarcină prevăzută în plan este depășită, sau dacă în cursul realizării planului apar o serie de probleme neprevăzute? Colectivul unei clase este doar atât de viu, iar viața atât de complexă și variată, încât e greu să prevezi chiar totul. Fără îndoială, teme depășite vor fi neapărat încouite. Pe de altă parte, planul trebuie să fie în așa fel alcătuit, încât să mai poată cuprinde și probleme neprevăzute, care nu suferă amănare.

Munca educativă trebuie să fie totdeauna în pas cu viața, să privească în viitor, căci ea este chemată să-i formeze pe viitorii cetățeni ai societății noastre în plină dezvoltare. De aceea, recunoașterea necesității planului nu trebuie să ne ducă la fetișizarea acestuia, căci el nu constituie un scop în sine, ci un instrument de maximă utilitate în munca educativă.

Procesul educativ desfășurat pe baza unui plan, orientat în spiritul ideologiei marxist-leniniste, dirijat în mod științific poate preîntâmpina multe „întâmplări” negațive din viața clasei și, de departe de a stăvili activitatea creatoare a dirigintelui, îl ajută să ducă o muncă de largă perspectivă, de-a lungul căreia să proiecteze activitatea sa cu clasa întreagă și cu fiecare elev în parte în așa fel încât la capătul ei să aibă satisfacția datoriei împlinite.

DORA GIȚLAN

cercetător științific principal la Institutul de științe pedagogice

Moment solemn.

Pentru educarea politică a pionierilor

Cadrele de la Casa pionierilor din Oradea caută cele mai bune căi de a realiza educația politică a copiilor.

Bunăoară, în cercurile casei au loc cu regularitate informări care lămuresc copiii politica Partidului Muncitoresc Român. politică de pace și de construire a socialismului. Bineînțeles, atât în conținut cât și în formă, informările sînt adaptate posibilităților de înțelegere ale copiilor. De exemplu, cu pionierii din clasele mici se discută mai mult evenimentele interne, li se vorbește despre Comitetul Central al P.M.R., despre guvernul țării, despre probleme legate de angajamentul solemn al pionierilor, de îndatoririle pionierești, de semnificația cravatei roșii, de distincțiile pionierești etc.

La cercurile „Prietenii cărții”, „Micii turiști”, „Micii naturaliști”, ca și la cercurile de pictură au fost proiectate o serie de diafilme ca: „Înflorește regiunea Crișana”, „Doftana”, „Aspecte ale Marii Revoluții Socialiste din Octombrie” ș. a., care au contribuit în mare măsură la înțelegerea mai adîncă a problemelor discutate cu copiii în cadrul informărilor politice.

Educația politică se realizează desigur, la fiecare cerc, conform specificului acestuia. De pildă,

membrii cercului de pictură au purtat discuții pe marginea tablourilor „Lenin la cel de al III-lea Congres al Comsomolului” de B. Ioganson și „1907” de O. Băncilă. Cu ocazia vizitării expoziției anuale a artiștilor plastici orădeni ei au discutat în jurul tematicii tablourilor: construcții ale socialismului, imagini din întreprinderi, figuri de muncitori. Este semnificativă și tematica pe care o au lucrările membrilor acestui cerc: „Viața nouă în G.A.C.”, „Pionierii în tabără” etc.

La cercurile „Prietenii cărții” au fost citite și discutate o serie de cărți care au adus o prețioasă contribuție la educația politică a pionierilor: „Povestiri despre Doftana”, „6 ani cu Lenin”, „Scrisori către pionieri” de N. K. Krupskaja etc.

Se bucură de mult interes în rîndurile pionierilor și acțiunile de masă menite să contribuie la educarea lor politică. Asemenea acțiuni au fost, de pildă, concursurile „Cine știe câștigă” pe teme „Înflorește și se dezvoltă regiunea noastră”, „Istoricul orașului Oradea”, „7 Noiembrie în literatură”, ca și vizitele la casele memoriale și plăcile comemorative din oras.

Prof. AURORA ARDELEANU

Oradea

„Arta de a rîde”

A-i învăța pe copii arta de a rîde, de a se bucura mi se pare o problemă foarte interesantă și destul de grea.

Toți oamenii rîd — unii mai des, alții mai rar, unii gesticulînd, alții liniștiți, unii unde trebuie, alții unde se întîmplă. Păreră mea este însă că a rîde înseamnă în primul rînd a-ți manifesta bucuria, optimismul. Și fiindcă mă adresez celor care fac educația copiilor, îi chem pe aceștia să-i învețe pe copii de ce trebuie să se bucure, de ce nu trebuie să se bucure și cum să-și manifeste bucuria sau nebucuria.

Sînt cazuri, la unele spectacole, în fața unor scene puternice, pe care majoritatea spectatorilor le simt, le trăiesc într-o atmosferă de intensă încordare, cînd cineva izbuc-

ne mirăm de ce. Dar iată lucruri mai grave. Se observă uneori că în urma unei bătrîne care merge într-un fel specific bătrînesc, unii tineri fac, rîzînd, același lucru. Și tot atît de duros e că se iau uneori în rîs (adică în deridere) unele deficiențe fizice ale oamenilor. Asupra acestei probleme va trebui să reflectăm deosebit noi, educatorii. Pornind de la ideea că omul rîde atunci cînd simte o satisfacție, socotim uman ca risul cuiva — expresie a unei satisfacții — să nu pună pe ceilalți în situația de a suporta sentimente greu de suportat.

Sugerăm educatorilor ideea ca în activitatea lor să se preocupe și de felul în care trebuie să rîdă ei înșiși, ca și

să-i învețe pe elevi să rîdă. Să-i facă pe aceștia să se bucure cînd plin de realizările lor. Să se bucure din plin, pînă la dorința activă de a face mai mult. Să-i învețe să rîdă pe baza unei bucurii deosebite atunci cînd bucuria lor se răsfîrte și asupra tovarășilor de muncă. Să-i învățăm să se bucure de eșecurile dușmanului social și, în același timp, să se bucure de rezultatele muncii, să fie optimiști, plini de încredere în viitor.

În ceea ce privește alegerea momentului pentru crearea unor astfel de sentimente, acesta nu trebuie căutat. Îl găsim oricînd.

NICOLAE PROFEANU
directorul Școlii medii din Giurgiu

Biblioteca școlii

Sub îndrumarea profesorilor de limba și literatura română de la Școala medie „Gheorghe Lazăr” din Capitală biblioteca acestei școli desfășoară o activitate rodnică aducând un sprijin important la buna desfășurare a procesului instructiv-educativ.

Biblioteca are un fond de 21.900 volume, ea îmbogățindu-se mereu cu noi lucrări ideologico-politice, tehnice, științifice și beletristice pe baza consultării prealabile a comisiilor metodice din școală. S-au alcătuit planuri tematice de lectură pe obiecte, precum și planuri de lectură pe clase, pentru limba și literatura română. Colecțiile de ziare, reviste și alte publicații sînt ținute la zi. Numărul cititorilor și al cărților citite este în continuă creștere. La extinderea continuă a numărului de cititori contribuie printre altele și agitația vizuală. Astfel, biblioteca a organizat două vitrine de popularizare a cărții, intitulată „Prin știință spre adevăr” și „Cărți noi”, precum și un panou ce poartă titlul „Biblioteca vă informează”.

În afara faptului că iau cărți acasă, elevii au la dispoziție o frumoasă sală de lectură, în care pot citi în voie. Responsabili pe clase pentru legătura cu biblioteca alegeți din rândurile elevilor își îndeplinesc cu conștiințiozitate atribuțiile. Ei contribuie la popularizarea anumitor cărți nou intrate în biblioteca școlii și se îngrijesc de restituirea la timp și în bune condițiuni de către toți elevii a cărților împrumutate.

O discuție cu privire la contribuția adusă de bibliotecă în munca de instruire și educare a elevilor — discuție care a avut loc nu de mult în comisia metodică a profesorilor de limba română din școală — a scos la iveală și unele neajunsuri existente încă în ceea ce privește lectura elevilor și a stabilirii căilor de înlăturare a lor. S-a constatat astfel că unii elevi citesc numeroase cărți, dar în mod superficial, fără a le adînci bine conținutul, fără să mediteze asupra lor. De asemenea lectura elevilor nu este întotdeauna prea bine orientată. De aceea, profesorii de limba română au scotit necesar să-și îndrume pe elevi spre lectu-

ra cărților care reflectă problemele majore ale vieții noastre și mai ales problemele actuale cu scopul de a întări educația lor patriotică, de a contribui la formarea conștiinței lor socialiste. În același timp, s-a considerat necesar ca elevii să fie deprinși cu o lectură sistematică și regulată, să înțeleagă ceea ce citesc. În acest scop li s-a recomandat să folosească nu numai carnetele vocabulare, în care să-și noteze cuvintele nou însușite și înțelesul lor, ci și caiete de lectură, în care să facă scurte însemnări asupra operei citite, să noteze impresii personale asupra conținutului și formeii acesteia. Elevii claselor mari, mai ales cei din clasa a XI-a, care studiază literatura pentru examenul de maturitate (îndosebi aceia care se îndreaptă către studiul filologiei), au fost îndrumați și spre lectura revistelor literare și a articolelor de critică literară, ca și a studiilor mai largi de critică și istorie literară.

În ceea ce privește evidența lecturii elevilor, afară de aceea ținută la bibliotecă, în fișele elevilor și de cea sinoptică pe clasă, s-a hotărît să se dea însemnătate deosebită pe care o țin elevii însuși mărindu-le în acest chip spiritul de răspundere. Controlul lecturii va avea loc la lecții speciale trimestriale, urmărindu-se în primul rînd latura calitativă a acestora — dacă elevii au reținut liniile mari ale acțiunii și mesajul operei, dacă pot să caracterizeze personajele, dacă pot să argumenteze și să-și susțină punctul de vedere. Un alt mijloc de control al lecturii va fi acela al discutării compunerilor cu caracter de sinteză, în care se va face apel la cunoștințele extrase din lecturi.

Prin legătura tot mai strînsă cu biblioteca, prin munca desfășurată în clasă, profesorii de limba română de la Școala medie „Gh. Lazăr” caută să dezvolte necontenit interesul elevilor pentru lectura valoroasă, folositoare pregătirii lor profesionale, ca și educării lor în spiritul moralei comuniste.

Prof. ALEXANDRU PIRLIANU

Examenle de grad din sesiunea Ianuarie 1963

Se aduce la cunoștința cadrelor didactice interesate că data începerii examenelor de gradul II pentru educatoare, învățatori și profesori, precum și data începerii examenelor de definitivat pentru educatoarele din grădinițele sezoniere s-a amînat, de la 20 decembrie 1962, la 3 ianuarie 1963. Examenle vor avea loc la institutele interregionale de perfecționare a cadrelor didactice.

Bibliografie

A apărut revista NATURA, seria GEOLOGIE—GEOGRAFIE, nr. 6, noiembrie-decembrie 1962. Din sumar:

A. Roșu: Realizări în geografie în cei 15 ani de la proclamarea R.P. Romîne.

H. Uschersohn: Semnificația filozofico-ateistă a zborurilor cosmice.

C. Paraschivoiu: Legarea predării geografiei de producția agricolă.

B. Vuleu, L. Vuleu: Unele metode și procedee privind predarea temei „Relieful” la clasa a III-a.

R. Luncan: Lecții de recapitulare pe tr. I la clasa a V-a.

D. Vasiliu: Taberele turistice, mijloc de aplicare practică a cunoștințelor teoretice de geografie

Z. Benedek: Orientarea pe bolta cerească cu ajutorul constelațiilor.

M. Ionescu: Colțul turistic în școlile noastre.

Pe harta lumii, Recenzii, Cronică.

Învățători, profesori!

Abonați-vă pe anul 1963 la seriile GEOGRAFIE—GEOLOGIE și BIOLOGIE ale revistei NATURA.

Fiecare serie apare cu șase numere pe an.

ERATĂ

În articolul „Manuale pentru învățămîntul special” publicat în numărul trecut, în coloana I, în rîndurile 20, 21 se va citi Aritmetica pentru clasa a IX-a iar în coloana I, în rîndurile 71, 72, Manualul de gramatică pentru clasa a VI-a.

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!

abonați-vă la

„GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI”

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

Abonindu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii voluntari din unitățile de învățămînt.

La cercul de viticultură de la Palatul Pionierilor din București

Muncă însuflețită la Școala sportivă de elevi din Petroșeni

În cei cîțiva ani de existență, Școala sportivă de elevi din Petroșeni a dobîndit o serie de rezultate frumoase.

Sînt de menționat, în primul rînd, succesele obținute de componentele secției de handbal care, avînd la dispoziție condiții optime de lucru și un antrenor conștiințios și priceput (profesorul de educație fizică Eugen Barța), au reușit să realizeze o performanță puțin obișnuită, aceea de a ajunge pînă în campionatul republican.

Se pare însă că exemplul handbalistelor nu va rămîne izolat. Nu de mult i-am văzut în plină activitate pe colegii lor de secție, care lucrează de asemenea sub conducerea unui antrenor perseverent și competent (prof. J. Pîntea). Începînd cu portarul N. Mărculescu (clasa a X-a) și terminînd cu ultimul înaintaș (I. Cosma, clasa a XI-a), formația masculină de handbal a S.S.E.-Petroșeni se impune, încă de pe acum, ca cea mai bine pregătită din întreaga regiune: toate cele 8 meciuri susținute în acest an au

constituit tot atîtea victorii. Un nou prilej de verificare a potențialului echipei îl reprezintă competiția în curs de desfășurare organizată în cinstea zilei de 30 Decembrie.

O frumoasă carte de vizită pot prezenta și gimnastele. Cea mai talentată este o elevă din clasa a VII-a, Monica Cimpeanu care, la 14 ani neîmpliniți, se află în categoria a II-a senioare. Și pentru ea concursul care va avea loc în curînd și care este închinat celei de a XV-a aniversări a Republicii va fi o bună ocazie de a-și măsura din nou forțele.

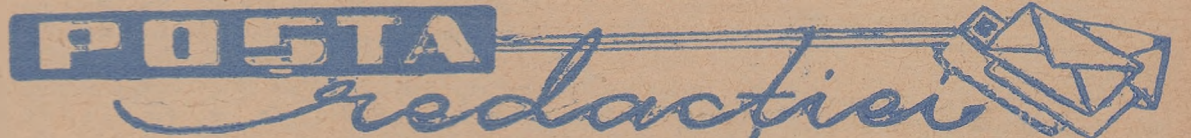
Atletismul — cea de a treia secție a S.S.E. Petroșeni — contează mai ales pe elevii din clasele V—VII, cu care profesoara Virginia Pîntea își desfășoară activitatea pe baza unui consistent plan de perspectivă.

Totuși, problema dezvoltării atletismului școlar în Petroșeni în timpină unele dificultăți atît din cauza lipsei de interes manifestată față de această ramură sportivă de cadrele de specialiști din

școlile de cultură generală din localitate cit și datorită unor organe sportive locale, care nu îngăduie elevilor iubitori de atletism accesul pe unicul stadion al orașului. Secția de învățămînt a orașului poate avea un cuvînt greu de spus în soluționarea acestei probleme.

Incheiem aceste rînduri prin a ne referi la o ciudățenie — căci cum am putea numi altfel desființarea secției de schi? Măsură a fost motivată de lipsa unor cadre de specialitate. Or, după cite am putut constata, un astfel de cadru există la o școală din Lupeni. Cei în drept s-ar putea ocupa mai stăruitor de soluționarea acestei probleme, cu atît mai mult cu cît numeroși elevi sînt doritori să practice schiul, iar condițiile geografice sînt minunate. Telefericul din Paring a fost construit în mod special pentru a stimula activitatea la schi, iar numeroasele cabane bine amenajate sînt gata să găzduiască pe iubitorii acestui sport al curajului și îndemînării.

T. STAMA

Nicolae Popescu, Tg. Jiu.

Diploma de absolvire a unei școli medii tehnice (deci și diploma de absolvire a școlii medii tehnice de mecanizare a agriculturii) cu durata de școlarizare de 4 ani, în care se primeau absolvenți ai școlii de 7 ani se echivalează, așa cum prevede ordinul ministrului învățămîntului nr. 1989/1956, cu diploma școlii medii de cultură generală atît pentru încadrarea și menținerea în funcție, cît și pentru continuarea studiilor în învățămîntul superior.

Constantin M. Tirdea, comuna Gemeni, raionul Calafat.

Instrucțiunile în vigoare stabilesc pentru cadrele didactice

în curs de calificare, care au absolvit anul III al unui institut de învățămînt superior cu profil pedagogic, dreptul de a fi încadrate ca profesori II. Acest drept se acordă numai dacă cei în cauză își continuă studiile mai departe. Dv. vă încadrați, după cum rezultă din datele expuse în scrisoarea pe care ați adresat-o redacției, în categoria celor care au dreptul să fie încadrați ca profesori II la grupa de vechime pe care ați avut-o la 1 august 1959.

Nicolae Moldovan, comuna Vilcele, raionul Sf. Gheorghe.

Concediul de odihnă al unui director de școală este de 2 luni de zile (ca și al celorlalte cadre didactice) indiferent de numărul de ore pe care-l efectuează săptămînal la catedră. Aceleași drepturi de concediu au și directorii instituțiilor preșcolare.

Pregătirea și prezentarea programelor artistice la cîmîntul cultural se încadrează în obligațiile culturale ce revin cadrelor didactice.

Ion Berca, comuna Bogu, raionul Gilort.

Asupra modificărilor survenite în programa pentru examenul de gradul II puteți cere informații la Institutul de perfecționare la care v-ați înscris pentru susținerea acestui examen.

Ion Gh. Banu, comuna Stolceni, raionul Rm. Vilcea.

Activitățile culturale pe care sînt datoare să le desfășoare cadrele didactice se stabilesc în funcție de necesitățile concrete din comuna respectivă. Firește că, atuncî cînd se repartizează sarcinile pe linie culturală este necesar să se țină seama de posibilitatea acestora de a le rezolva în mod cît mai satisfăcător.

Directorul școlii de 8 ani din comună, denumit și director de centru, nu are drept de control asupra conținutului procesului de învățămînt în celelalte școli din raza comunei. Acest drept îl au numai lucrătorii de la secțiile de învățămînt raionale, orășenești și regionale și organele Ministerului Învățămîntului. Directorul de centru are doar sarcina de a înlesni legătura mai operativă a secției de învățămînt cu școlile, de a transmite acestora unele instrucțiuni ale secției de învățămînt.

Un grup de profesori din raionul Buzău.

Pentru predarea obiectului „Agricultura” la clasa a V-a a apărut de curînd un nou manual care a fost elaborat după programa școlii de 8 ani. Noul manual va fi trimis școlilor și-l va înlocui în trimestrul următor pe cel folosit pînă în prezent.